1976 OKT 12

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

A MAGYAR KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 1[illegible]. SZÁM — ÁRA: 80 FILLER — 1976. OKTÓBER 7.

Újabb három évre szóló megbizatás

INTERJÚ A REKTORRAL

Lejárt dr. Berend T. Iván három évre szóló rektori megbízatása. Az 1976/77. tanévvel kezdődően megújították kinevezését újabb három évre. Ez alkalommal elbeszélgettünk vele arról, hogyan sikerült megvalósítania célkitűzéseit az elmúlt terminusban, melyek az egyetemi életre vonatkozó tapasztalatai és mit vár a következő három évtől.

— Három évvel ezelőtt első rektori kinevezése alkalmával folytatott beszélgetésünk során mondta, hogy a megbízatás lelkesítő az ön számára. Most hogyan fogadta a kinevezés megújítását?

— Hadd pontosítsam a hivatkozást: három évvel ezelőtt azt mondtam, hogy a bizalom rendkívül megtisztelő, továbbá, hogy a megbízatás lelkesítő is, hiszen életem összenőtt az egyetemmel, eredményeinek örülök, gyengéi személyesen fájnak és úgy érzem, sok mindent kell és lehet is tenni a továbbhaladásért. Ugyanakkor azt is elmondtam, hogy a reám váró feladatok sok szempontból ellentétesek mindazokkal az elképzelésekkel, kutatási tervekkel, melyeket magam elé tűztem és az érthetően lehangol. Ez a három elem keveredett érzéseimben. Most sem tudnék mást mondani, legfeljebb hozzátehetem, hogy most az is lehangoló számomra, hogy már jobban ismerem az értetlenségből, presztízsféltésből is fakadó „közegellenállást", s mindazt, ami feleslegesen köt le időt és energiát. Ugyanakkor ha úgy tetszik, újabb lelkesítő mozzanat, hogy lehetőségem nyílik a megkezdett munka folytatására, a magam elé tűzött feladatok megoldására. A három év ezekhez úgy tűnik, kevés volt.

— Tervei, célkitűzései után érdeklődve akkor hangsúlyozta, a legfőbb, amihez szeretne hozzájárulni, hogy a mintegy 10 éves állandó reform, a keretek állandó — szükséges — alakítása után minden erővel és figyelemmel a tartalom felé fordulhassunk. Ugyanakkor a konszolidációra való törekvésről, mint a tartalom fejlesztésének nélkülözhetetlen követelményéről beszélt. Bizonyára ön is tudja, hogy vannak oktatók, akik úgy vélik, hogy ez beváltatlan ígéret maradt az újabb reform óta. Sikerült-e a tartalmi munka terén előbbrelépni, és mit kíván tenni ennek érdekében a jövőben?

— Válaszomat ez esetben is egy apróbb, de talán nem lényegtelen pontosítással kezdeném. A KÖZGAZDÁSZ-ban 1973. augusztus 30-án közzétett beszélgetésünk során, amikor a tartalmi munka előtérbe állításának és a konszolidációnak fontosságáról beszéltem, ugyanakkor azt is leszögeztem, hogy különböző reformlépésekre nyilván továbbra is szükség lesz, hogy alaposan meg kell vizsgálni, mi vált be az addigi reform intézkedései közül, mit kell változatlanul fenntartani, s hol maradtak üresek, hol szaladtunk túl a reformálás hevében, hol kevés amit tettünk. Hangsúlyoztam, hogy mindez gondos elemzést, a nézetek és vélemények üttköztetését és egyeztetését kívánja és csak e vizsgálatok után lehet programot adni. Nos, visszatekintve, kétségtelen tény, hogy eredetileg csak a legszükségesebb korrekciókra gondoltam és a munka során derült fény olyan összefüggésekre, amelyeket nem lehetett figyelmen kívül hagyni. Mélyebbre ástunk tehát, mint eredetileg gondoltuk. Jobb lett volna, ha hamarabb jutunk túl ezen a szakaszon, de a diktált tempó így is elég feszített volt.

Hadd mondjam azonban ki: véleményem szerint nincs igazuk azoknak, akik az elmúlt három év ún. keretváltoztatásait szembeállítják a tartalmi munkával. Mi az, hogy tartalmi munka? A jobb, színvonalasabb képzés-nevelés, eredményesebb oktatás és tanulmányi munka elősegítése. Amennyiben a keretek ezt hátráltatják, akadályozzák, annyiban a keretek jó irányú módosítása nagyon is tartalmi munka. A koncentrációs periódusok által gyakorlatilag négy szemeszterre tagolt oktatási év, a többlépcsős szakosítás, szakágazatosítás és az ezzel járó háromszoros hallgatói csoportátalakítás például zavaró keret volt. Azt is nehéz józanul elképzelni, hogy a tananyagok érdemi problémáiba áshatjuk magunkat anélkül, hogy először tisztáznánk, mit is kell oktatni, mi hiányzik és mi felesleges. Az új tantervben például megszűnt a tantárgyak egyötöde-egynegyede, mert túlzottan szétaprózottak voltak tantárgyaink. Nyilvánvalóan ezt megelőzően kár lett volna egyes tárgyak „belügyeibe" merülni. Ahol lehetett — például a legkorábban kialakított I. éves képzési keretekben — ugyanakkor nagyon is belemerültünk tartalmi kérdésekbe. Megvitattuk például a magyar- és világgazdaságföldrajz tananyagait. Lényegi koncepcionális átalakítást fogadtunk el a lexikális, leíró jelleg kiküszöbölése érdekében.

Az új tananyag már nagyban készül. Bevezettük és visszatérően foglalkoztunk a proszemináriumi munkával, ami egyre inkább és egyre több tanszéken valóban bevezetéssé válik az egyetemi jellegű munkába.

Talán már feledésbe is merül, hogy az I. évfolyam olyan kedvezőtlenül zsúfolt volt, annyira nem számolt a középiskolából egyetemre átmenet pedagógiai követelményeivel, hogy a korrekciók előtt már egyharmados kibukási arány alakult ki. Ennek leküzdése nagyon is „tartalmi" eredmény.

A tantervi munkát ugyanakkor összekötöttük a tananyagprogramok vizsgálatával. A „fehér könyvek" révén soha nem volt még ennyire egységesen áttekinthető oktatásunk tartalma. Ez számos konzekvencia levonását tette lehetővé. Ezek nyomán most sorozatban vitathatjuk meg az egyes tantárgyak programját és tananyagait. Idei munkatervünknek éppen ez az egyik központi mozzanata. Hol választható tehát el az ilyen jellegű keretváltoztatás a tartalmi munkától?

A keret és tartalom összefüggésére más típusú példaként szeretném megemlíteni, hogy egyetemünk a magyar felsőoktatásban elsőként és máig egyedül két év óta sikerrel alkalmazza az automatikus alkotószabadság intézményét.

(Folytatás az 5. oldalon)

Fotó: Tutsek Csaba

Lakógyűlés a Varga Jenő Kollégiumban

Nyugodt légkör – apró-cseprő gondok

A LAKÓGYŰLÉSTŐL *mindig félni kellett a Kinizsiben.* Ilyenkor szoktak elszabadulni az indulatok, hozzászólások veszekedésekké, marakodássá fajulni, rég elfelejtett viták, elintézetlen ügyek napirendre kerülni. S órákon keresztül egy-egy dolog (többnyire közhasználati cikk) képezi az elkeseredett hangulat forrását.

Az idei első lakógyűlés után már nyugodtan mondhatjuk: *ez volt a múlt.* A jelen ennek éppen az ellentéte. *Itt is vannak viták, de nem veszélyesek.* Tulajdonképpen mindenben meg lehetett egyezni: *a kollégiumban tényleg nem jó a kimondott politikai munka, de nem is ez képezi a kollégium profilját, hanem a kultúrmunka, s az idei tervek szerint szakmai téren is lépni szeretnénk.* Persze a határozati javaslatokba belevettük, hogy azért *javítani akarunk a politikai munkán is, előadások, viták szervezésével. A sporttal többet,* s főleg tudatosabb szervezéssel kell foglalkoznunk: a tavalyi munkánk értékelését követő vitából határozottan *kiderült, hogy sportra is van igény, csak...* Úgy kell megszervezni, hogy *ne akkor legyenek a kollégiumi versenyek, amikor hazautaznak a diákok.* A tornaterem használatát úgy kell beosztani, hogy a „gyengébb nem" is hozzáférhessen. *A kultúrmunka sok érdekes programot ígér, s ha mindez meg is valósul, csak legekben írhatunk majd a szervezők munkájáról. A szakmai munka talán az idén vehet új lendületet* — ötletek vannak már, *csak jelentkezők kellenek a döntési játékhoz,* ami folyamatos, komoly feladatot jelent majd a résztvevőknek. Ezek a témák képezték a kollégium munkájára vonatkozó észrevételek tárgyát. *Sajnos, a viták nagyobb része inkább a kollégium berendezéseinek hiányosságait, a festés utáni „szobadíszítésképtelen" állapotot tükrözték, azt, hogy mit lehet most tenni, hogyan díszítsük szobáinkat, ha nem lehet szögelni, ragasztani a falakra.* Tényleg fontos kér-

(Folytatás a 2. oldalon)

Az első Közgáz klub után a rendezők összegezték tapasztalataikat és már a második alkalommal csak tagságival jöhetnek be a fiúk. Mégiscsak jobb lenne elkerülni már az elején a klubról, meg a közgázosok szervezéséről terjengő rossz visszhangot. Eddig már több mint ezer tagságit eladtak, és ebből csupán négyszáz körül vett közgázos. Nem valószínű, hogy csak ennyien szeretnék látogatni a klubot — még a kezdeti nehézségek ellenére sem — márpedig tagsági nélkül őket sem engedik be.

Egyetemi tanács

Az egyetemi tanács szeptember 27-én megtárgyalta és elfogadta az 1976/77. évi munkatervet, melynek főbb fejezetei: 1. Az oktató-nevelő munkánk fő feladatai. 2. A képzéskorszerűsítéssel kapcsolatos tennivalók. 3. A tudományos munka. 4. A kádermunka és szervezési feladatok.

Ugyancsak ezen az ülésen fogadták el az ifjúsági bizottság munkatervét, melyet dr. Stark Antal általános rektorhelyettes terjesztett elő. Végezetül személyi ügyeket tárgyalt meg az egyetemi tanács.

Berend T. Iván rektor beterjesztette dr. Huszár Ernő egyetemi docens kérését, melyben a külker. tanszék vezetői feladatköre alóli felmentéséért folyamodik. Az egyetemi tanács elfogadta Huszár Ernő felmentését, egyúttal jegyzőkönyvileg elismerte és köszönetét fejezte ki következetes és igen színvonalas tanszékvezetői munkájáért.

Lejárt a külső egyetemi tanácstagok megbízatása. Az egyetemi tanács jegyzőkönyvileg megköszönte Nagy Tamásnak, Huszár Istvánnak és Horváth Lászlónak a munkáját. Majd a rektor előterjesztése alapján a következő turnusra külső egyetemi tanácstagnak megválasztotta a tanács ismét Nagy Tamás egyetemi tanárt, az MTA Közgazd. Tud. Intézetének igazgatóhelyettesét, Hetényi István címzetes egyetemi tanárt, az Országos Tervhivatal államtitkárát és Csernok Attila címzetes egyetemi docenst, a Magyar Nemzeti Bank elnökhelyettesét.

Őszi munka október 13–17.

Az őszi társadalmi munka ötlete és a kezdeményezés, nem új, hiszen az elmúlt években is a karok, szerveztek néhány napos szünetet, de ilyen — az 1974. évi kényszerszüretet kivéve — átfogó, az egyetem egész ifjúságát érintő szervezés nem volt.

Természetes igényként jelentkezett, hogy ezeknek a szüreteknek az esetlegességét megszüntetve az őszi társadalmi munka váljon mozgalmi munkánk szerves részévé.

Így született az 1976. márciusi küldöttértekezlet határozata, amely feladatul tűzte ki az őszi munka megszervezését és minden KISZ-tag számára kötelezővé tette a részvételt.

Többen felvetették, hogy társadalmi munka és mégis kötelező. Ez a látszólagos ellentmondás könnyen feloldható. A közösség akaratának, testületi határozatának — végrehajtásáról van szó, amely — demokratikus centralizmus elve alapján mindenki számára kötelező feladatot jelent. A kérdés nem szervezeti, hanem morális oldala az, hogy amikor a keresett összeget a kollégiumok fejlesztésének javítására fordítjuk, mindenkinek kötelessége saját magáért is, és a másikért dolgozni. Így csak indokolt esetben fogadható el távolmaradás. Ellenkező esetben a közösség erejével kell fellépni a jogtalanul távolmaradókkal szemben. A mozgalmi tagság lényeges feltételeként kell kiemelni ezt a kérdést.

Az őszi munka a közösségek összekovácsolódásának is fóruma. Megfelelő programokkal, igazi szüreti hangulattal, a mozgalmi év indulásának előhangját is meg lehet és meg kell teremteni.

ker. kar. KISZ-titkára
Fazekas Endre

Pártbizottsági ülés

Pártbizottsági ülésen szeptember 29-én megtárgyalták az 1975—76. tanévi pártmunkáról, a párttagsági könyvek cseréjével kapcsolatos határozatok végrehajtásáról szóló beszámolót, melynek előadója Szarvas László, pb-titkár volt. Második napirendi pontként a pártbizottság tagjai elfogadták a pb 1976—77. tanévi munkaprogramját és a pb és pvb félévi munkatervét, melynek előterjesztője Selmeci Lajos szervező titkár volt. Ezen a pb-ülésen került sor a pb 1970—76. között hozott egyes határozatainak hatálytalanítására is.

Napirenden: a politikai képzés

Ez év őszén a KISZ KB felmérést végez Budapest egyetemein és főiskoláin a politikai képzési rendszer működéséről. Október 4-én Balogh Géza, a KISZ KB politikai képzési osztályának helyettes vezetője, a KISZ Központi Iskola igazgatója beszélgetett egyetemünkön a politikai képzés itteni irányítóival, vezetőivel.

A megbeszélés célja annak a kérdésnek a megvitatása volt, hogy miként illeszthető be a politikai képzés a KISZ egyéb tevékenységének rendszerébe, milyen a KISZ-bizottság és a politikai képzési bizottság kapcsolata, hogyan tudnak a klubok a politikai képzés valódi fórumai lenni?

Ezt követően gyakorlati problémákról esett szó. A kétezer KISZ-tag politikai képzéséhez nagy létszámú aktívagárda kell, s nehéz a megfelelő színvonalat biztosítani.

Reméljük, hogy ennek a beszélgetésnek tapasztalatait nemcsak a KISZ KB munkatársai, de egyetemünk politikai képzési vezetői is hasznosítani fogják.

Megalakult a KEN szervezőbizottsága

Megalakult a KEN szevező bizottsága. A szervező bizottság tagjai: A KISZ-bizottság részéről: Doktor Ferenc III. évf., a szervező bizottság vezetője: Szanyi Tibor II. évf.

További tagok: Hegedűs Anna III. évf., a szakkollégium részéről Csomós József, II., az ipari karról Heltai Tibor IV. évf., valamint Halász Géza mint veterán.

Rajtuk kívül még a klubból és a törökbálinti kollégiumból lesz egy-egy fő a bizottság tagja.

Nem bánták meg

Október 3-án, szombaton a a törökbálinti kollégiumban került sor az I. évesek sportnapjának megrendezésére. Célja az volt, hogy a még rövid ideig tartó jó időt kihasználva kollégisták és pestiek, gólyák és felsőévesek összeüljenek egy vidám versengésre.

A sportnap az érdeklődés hiánya miatt nem úgy sikerült, ahogy azt a szervező elsősök szerették volna. A kollégiumi szervezőgárdát — köztük is elsősorban Dietrich Tamást — dicséret illeti, hiszen lelkesen készültek a sportnapra. A hiba inkább a propagandában lehetett. Mindenesetre akik Törökbálinton töltötték a szombat délelőttjüket, biztos nem bánták meg, és jól érezték magukat. A sportnap alkalmából chilei vendégei is voltak a kolesznak, akiknek — mint ahogy mondták — valóban nagy élményt jelentett, hogy magyar egyetemistákkal ilyen kötetlen formában találkozhattak.

Vadász Endre és Erdei Péter az „élő rugósfoci" játékszabályát magyarázzák

A kötélhúzásban a fiúk győztek, bár a lányok nagyobb tömeggel képviseltették magukat

Fotó: Fáth Péter

Zsebszámológép

A KISZ-bizottság legutóbbi ülésén állást foglalt a zsebszámológépek használatának ügyében. Ismeretes, hogy az utóbbi néhány évben mennyi vita forrása volt: lehessen, vagy ne lehessen az évközi zárthelyiken és az írásbeli vizsgákon használni a zsebszámológépeket.

A KISZ-bizottság most úgy foglalt állást, hogy ne engedjék meg vizsgákon és zárthelyiken a zsebszámológépek használatát. A zsebszámológépek használata akkor lenne reális, ha mindenki hozzájuthatna. Ez jelenleg nem így van, és csak differenciálná a hallgatókat — nem tudásuk alapján. A dolog másik oldala az, hogy a vizsgán azt kell megállapítani, hogy egyenlő feltételek mellett ki mennyit nyújt. A zsebszámológépek használata — mivel nincs mindenkinek — nem biztosítja az egyenlő feltételeket.

A Műszaki Egyetemen ezelőtt egy évvel már született elvi döntés ez ügyben és ugyancsak a zsebszámológépek használata ellen foglaltak állást.

IPAR KARI ALMASZÜRET

Szamosmenti ÁG, Tivadari tábora, Csengeri tábora, indulás október 12-én, 12. 30 órakor a Nyugati pályaudvarról.

Nyíradai ÁG, Vásárosnaményi tábora, indulás október 12-én, 12.20-kor a Keleti pályaudvarról. Visszautazás: 17-én, vasárnap délután.

★

Az I. évfolyam a törökszentmiklósi ÁG-ban fog dolgozni, négy napon keresztül, október 13-tól, 16-ig. Szerződés szerint kukorica-, és cukorrépa-betakarítással kapcsolatos tennivalóink lesznek. (Törés, fosztás, válogatás, böngészés, esetleg szedés).

Találkozás: 1976. október 12-én, 15.30-kor a Nyugati pályaudvaron. Emiatt 12-én, kedden 14 óra után az órák elmaradnak.

Mindenki feltétlenül hozzon magával meleg ruhát, munkaruhát és cipőt (ha van gumicsizma, az se árt) és természetesen gitárt, jókedvet, meg minden egyebet, ami a jó munkához és hangulathoz kell.

Lakógyűlés a Varga Jenő kollégiumban

(Folytatás az 1. oldalról)

dés. Több felszólaló részletezte elképzeléseit, merészebb, s megvalósíthatóbb ötleteit. *Jellemző egyébként, hogy amikor már a diákok, s nevelőtanárok részéről valami használható javaslat érkezett — lécek vétele, s felszögelése minden szobába, amire azután mindenki tehet képeket, plakátokat —, akkor sajnos, a gazdasági igazgatóság részéről Papp elvtárs azt javasolta, hogy azért ne essünk csak úgy neki a dolgoknak, először tartsunk „próbalécezést" a folyosókon. Hát...* Hogy ebből mikor lesz szobadíszítés, nem tudom. *Talán az új DB gyors, operatív döntésében bízhatunk még,* hiszen a határozati javaslat első feladatául éppen azt jelöli meg, hogy a DB „hasson oda", hogy minél előbb rendeződjön ez a „díszítésügy". Különben élhetünk a frissen festett, csupasz falak között. Többen beszéltek arról is, hogy *sok lámpa, centrifuga rossz* már hosszú idő óta, s *több szemeteskuka is elkelne a kollégiumban.* Érdekes módon a tavaly oly szenvedélyesen felvetett *tv-probléma* (egy működő tv a kollégiumban, az is a liftnél) — *ami egyébként még most is fennáll —, sokkal szenvedélytelenebb hangon nyert meg fogalmazást.* Igaz, mint a felszólaló elmondta, ő általában csak a focimeccseket nézi, ott nem *zavar annyira az állandó nyitódó-csukódó liftajtó,* ő csak a többiek érdekében szólt, akik esetleg — mert ilyen is előfordul — elmélyedni szeretnének az adásban.

EGYÁLTALÁN:

az egész lakógyűlés nagyon „diszkrét" volt. Voltak viták, mert viták nélkül nem lakógyűlés a lakógyűlés; problémák is akadtak — többnyire éppen a kollégiumi létfeltételek jobbá tételével foglalkoztak; *nem annyira a tartalmi kérdésekkel, mint gyakorlatiakkal. Tény azonban; az említett problémák ma is élők, megoldatlanok.* De: az lenne az optimális (bár ilyen soha nem lesz), ha nem arról kéne beszélni, hogy rosszak a lámpák, az asztalok, az ágyak — természetes dolog lenne, hogy ezt, amikor jelezzük, ki is javítják —, hanem *arról vitatkoznánk, hogyan kellene úgy dolgoznunk, hogy programjainkat minél többet látogassák, szervezzék, hogy a kollégisták otthonuknak érezzék a kollégiumot, és úgy is éljenek ott.* (Valamennyi vita volt is erről, de a gyakorlati problémák elvitték az idő nagy részét.)

Nem tudom, hogy ez a tavalyihoz képest sokkal higgadtabb légkör most azt jelzi-e, hogy belefáradtunk már az örökös beszédbe, hagyjanak már bennünket békén, vagy inkább az tudatosult bennünk, hogy *nem a beszéd, hanem a munka, feladatok elvégzése a döntő.* Várjuk ki a végét, és *bízzunk a kollégistákban, a DB-ben.*

Kocsi Ilona

Forduljatok a képviselőkhöz!

A tanévkezdéskor a csoportok többségében kisebb-nagyobb problémák merülnek fel: rossz az órabeosztás, szeretnének több, vagy más alternatív tárgyat felvenni, baj van a nyelvi csoportok beosztásával. és hasonlók a tanulással összefüggő gondok. Az idén a II. évfolyamon valószínűleg még szaporodnak ezek a problémák, hiszen a reform bevezetése alighanem zökkenőkkel jár. E nehézségek egy része (sajnos nem mindegyik) némi fáradozással, utánjárással megoldható. Éppen ez képviseleti rendszerünk egyik legfontosabb feladata.

Sajnos, sok alapszervezetben csak annyit tudnak, hogy a KISZ-nek vannak képviselői a tanszékeken, a kari, illetve egyetemi tanácsban, de munkájukat, feladataikat homály fedi. E téren természetesen kölcsönös teendőik vannak; az alapszervezetek gyakrabban keressék fel gondjaikkal a a képviselőket, igényeljenek visszajelzést, tájékoztatást tőlük (nagyon sok feladat hárul itt a tanulmányi felelősökre) és a képviselők is keressék a formákat, lehetőségeket, a minél szorosabb, rendszeresebb információszerzésre, és kapcsolattartásra a választóikkal!

Tehát most az év elején felmerülő tanulmányi gondjaitokkal — amelyek csoportok keretein belül nem megoldhatók — forduljatok bizalommal a képviselőkhöz és ez a munkakapcsolat a tanév további részében is maradjon meg! A tanszéki képviselők kari, illetve egyetemi tanácstagok nevét, csoportszámát, illetve üzenetközvetítő borítékjait megtalálhatjátok a KISZ-bizottság közelében, a 274. terem melletti hirdetőtáblán.

Néhány szóban az induló téli népművelési gyakorlatról

Tanév eleje lévén a klub, szervezők hívó-csalogató szavának dömpingjét éljük; ennek keretében egy ma már mozgalommá nőtt közművelődési speciál kollégiumba invitálunk benneteket.

A mozgalom 18. életévét (talán nagykorúvá válását) éli az idén; annak idején Szegeden az orvostanhallgatók Ormánságba irányuló egykekutatásával indult. Ma az ország 22 felsőoktatási intézményének évente kb. 400 hallgatóját érinti, benne az MKKE kb. 30 diákkal.

Alapvető célja, hogy a TNGY-on résztvevők megismerkedjenek egyrészt egy-egy falu, ipari település (közgazdászoknak Miskolc!), esetleg kisváros rájuk váró, szakmájukhoz kapcsolódó közművelődési helyzetképével-feladatokkal, másrészt a helyi KISZ-mozgalom erényeivel, problémáival. Azaz; foglalkozzunk kicsit azzal mi vár majd a friss diplomásra, mint érlelődő fiatal értelmiségre a személyes-anyagi-munkahelyi problémákon kívül. Különösen a vidékre kerülők; milyen más kialakult falu, vagy városrétegződéshez, morális, életmód, anyagi körülményekbe csöppennek majd várhatóan bele és ott nagyvonalakban milyenek a közéleti, felfogásbeli elvárások és lehetőségek? S ugyanezek hogyan néznek ki az urbanizáció negatívumait is magukon viselő kis és nagyvárosokban?

Alapjában véve tehát egy befogadó, megismerő mozgalomba hívunk benneteket, amelynek az előbbieknél halkabban ugyan, de más kimondott lényeges célja, még az is, hogy lehetősége szerint megtörje annak a bizonyos, sokat a szemünkbe vágott ÉLET-nek és az EGYETEMI ÉLET-nek a kettősségét. Valamiképp híd legyen a felsőoktatási intézményeink üvegház léte és a társadalom tényleges, dolgozó létének egyre bővülő szakadéka fölött.

A speciál kollégium két féléves; az első félév egy 8—9 előadást tartalmazó sorozatból áll, hazánk múlt és jelen kultúr-, közművelődési politikájáról és tényeiről. Ezt követi 1977. februárjában a szűkebb értelemben vett 10 napos Téli Népművelési Gyakorlat. A második félév döntően értékelésből és elemzésből áll, olyan témákkal foglalkozik, mint a szabadidő- és életmódszociológia, oktatási rendszerünk, felnöttoktatás stb.

A speciál kollégiumba való felvételnek feltétele nincs, később azonban kérjük az előadások rendszeres látogatását (ami viszont már feltétele a februári gyakorlatnak!) és a gyakorlat után egy 4—8 oldalas beszámoló beadását.

Az első félév október elején indul, jelentkezni az első két előadáson lehet. Az első előadás pontos idejét és helyét a közművelődési faliújságon közöljük majd.

★

Az első félévi program október 12-én, kedd este 6 órakor indul, jelentkezni az első két előadáson lehet.

Az előadás pontos helyét a közművelődési faliújságon közöljük.

Ócsay József
IV. évf. váll. PÜ

Az egyetemi amatőr színjátszó kör kéri új tagok jelentkezését. Próbák kedden és pénteken este a Kinizsi utcai kollégiumban. Érdeklődni lehet a kör új szakvezetőjénél, Kerényi Gábornál.

Meleg sört a klubvezetőre!

Hírnök jő, s lihegve szól: szeptember 25-én este hét órakor vidám — discóval egybekötött — műsor nyitotta meg a klub ezévi programjának sorát. Képünkön éppen a felavatott klubvezető nem látszik, de azért elmondjuk olvasóinknak, hogy ünnepélyesen felesküdött a Tőkére: a klub érdekeit mindenekelőtt figyelembe veszi, szabályait megtartja (magának).

A KISZ-bizottság részéről Doktor Ferenc, a bizottság kultúrosa köszöntötte a klubot. Ez alkalommal fehér inget és nyakkendőt viselt.

HÍREK

A Karate szakosztály iránt egyre nagyobb az érdeklődés. Eddig már 110 új taggal gyarapodott a létszámuk. Első edzésüket szeptember 28-án tartották az „öreg" karatesok vezetésével. Egyelőre még teremproblémával küzdenek, de a Kinizsiben levő terem elkészültével reméljük ez is megoldódik.

Ismét folytatja adásait az egyetemi rádió más felépítésben mint az elmúlt tanévben. A hangszórókat (20—25 db.) most nem az aulában, hanem a zsibongóban, a büfében és az I. előadóban helyezik el. Bízunk benne, hogy így nem pusztába kiáltott szó lesz a „hangjuk".

Helyreigazítás

Előző számunkban „Nagyobb megértést" című cikkünkben azt írtuk, hogy a rektori tanácson „.... olyan döntés született, hogy a telefonszámla rendezésére biztosított összegen felüli túllépést a tanszékek, intézmények saját zsebükből kell. hogy kifizessék".

A rektori tanács nem döntött az ügyben, csupán az történt, hogy a rektor kilátásba helyezte: ha másképpen nem csökken a fölösleges telefonálgatások száma a fenti eszközhöz folyamodnak.

A nyelvi intézet vendégei négyhetes időtartamra Gorodilova Laginova és Kuharevics a Puskin Intézet munkatársai, akik a közös tananyag kidolgozásában közreműködnek.

Ebben a félévben is hirdetett a pg. tanszék orosz nyelvi szemináriumot, a nyelvet jól tudok számára. Ennek a csoportnak tart Szolovjova professzor és Ligaj professzor a Moszkvai Statisztikai Főiskola professzorai egy hathetes kurzust.

Az ipargazdaságtan tanszék vendége egy hónapig, Kurec Karl Alekszejevics a Lett Állami egyetemről.

Az állami munkavédelmi bizottság vezetője még májusban meghívta a szakszervezet munkavédelmi vezetőjét az egyetem főépületében tartandó munkavédelmi szemlére. A háromnapos szemlén rögzítették az egyes helyiségekben észlelt hiányosságokat. Ezek elhárítására folyamatos intézkedések történnek. Október folyamán erről tartanak megbeszélést a szakszervezeti aktivistákkal.

Október 19-én fél hétkor a klubban Mensáros László önálló előadó estje lesz. Belépő díj a „közgáz klub" tagjainak 5 forint, egyébként 10 forint. A rendezőség kéri a pontos megjelenést.

A nyelvi intézetben Pál László tanár úr vezetésével fakultatív svéd nyelvcsoport indult. Ez már csak azért is említést érdemel, — ismerve az intézet anyagi helyzetét — mert a tanár úr mindezt saját szabad ideje terhére vállalta.

A tanárklub idei első összejövetelét 1976. október 7-én csütörtökön, 18 órakor tartja a Kinizsi utcai kollégiumban. Meghívott vendégeik közgazdasági szakközépiskolai KISZ-titkárok, akik a jelenlegi középiskolai mozgalom helyzetéről tartanak eszmecserét.

— Hol tart a vertikális rendszer?

— Milyen a kapcsolat a vertikális alapszervezetek és az osztályok, közösségek között?

— Milyen területen, hogyan tud egy tanár bekapcsolódni a mozgalomba — mit vár a KISZ a tanároktól?

Autó-vezetői tanfolyam indul az egyetem szervezésében. Részvételi díj 2500 forint. Ötven jelentkezőt várnak. Akiket érdekel a második emeleti hírdetőn levő plakáton jelezze!

A közművelődési kutatócsoport értesíti önként jelentkezett tagjait, hogy változatlanul hétfőnként este hat órakor találkoznak a klubban, és továbbra is várják az eddig meg nem jelent tagokat.

Ízelítőt a szombati (október 9.) közgáz klub műsorából: Zenét a Piramis együttes szolgáltat, saját show műsorukkal egybekötve. Az est folyamán fellép a 100 Folk °C is, a nevükből már lehet következtetni zenéjük műfajára.

Ha valóra válik a terv, a II. előadóban filmvetítés lesz.

Kabarépályázat

A november 13-i Gólyabálra a kultúrosztály kabarépályázatot hirdet. A pályázatokat jeligével, október 21-ig lehet beadni a Közgazdász szerkesztőségébe vagy a kultúrosztályra. A pályadíjak összege: I. helyezett: 300 Ft., II. helyezett: 200 Ft., III. helyezett: 100 Ft.

Folklór kedvelők figyelmébe!

A Folklór Klub a következő napokon várja az érdeklődőket: november 1., november 22., december 6.

Helye a Kinizsi Klub, este hattól tízig. Zenél a Viola együttes. A programban táncoktatás, népdaltanítás, népművészeti bemutató.

Táncház továbbra is az aulában lesz, szintén hattól tízig: októben 10., november 14., december 12.

Zenél a Muzsikás együttes és a Pomázi Nemzetiségi együttes.

Tanévkezdés az elsősöknél

Egy hónap telt el a tanévkezdés óta, a gólyák is megtették már az első lépéseket az egyetemen, több-kevesebb sikerrel beilleszkedtek az egyetem légkörébe. A kezdeti tapasztalatokról, az indulás problémáiról beszélgettünk dr. Halmai Erzsébettel, az első évfolyam dékánhelyettesével.

— Hogyan szervezték meg a patronáló tanári rendszert?

— A külföldi csoportok kivételével minden csoporthoz tanárfelelőst állítottunk. Ezek kiválasztásánál az volt a szempont, hogy lehetőleg tanítson az illető tanár a csoportban. Sajnos minden esetben ezt nem sikerült megvalósítani. A huszonegyből tizenhat olyan patronáló tanár van, aki a csoportjában tanít.

A patronáló tanárok közül tizenöten korábban is végeztek már ilyen munkát, a többiek újak. Nagy többségük fiatal, szeminárium-gyakorlatvezető, de vannak sokéves gyakorlattal rendelkezők is.

— A törökbálinti gólyatáborban is ott voltak a patronáló tanárok?

— A hallgatók augusztus 29. és szeptember 5. között önkéntes gyümölcsszedő táborban voltak, ahol a brigádokat már az állami csoportoknak megfelelően állították össze. A patronáló tanárok egy része is meglátogatta a tábort, itt már találkozhattak csoportjuk egy részével. A patronáló tanárok munkáját nagyban segíti a felsőbbéves hallgatókból szervezett instruktori gárda, akik a táborokban is részt vettek már. Ők az egyetemi élettel, a beilleszkedéssel kapcsolatban nagyon sok információt adtak az elsőéveseknek.

— Milyen problémák jelentkeztek az indulás során?

— Nagy problémát jelent az oktató munkával kapcsolatban az órarend összeállítása, s általában az órák elhelyezése. Idén is vannak teremproblémáink.

A már meglevő nehézségeket fokozta az, hogy az idén belépett egy új tantárgy: a termeléstechnika alapjai. A honvédelmi órák száma megnőtt, minden héten heti két óra van, valamint sok nehézséget okozott az alternatív proszeminárium és a fakultatív nyelvek beillesztése.

Egy-egy proszeminháriumi csoportba sok állami csoportból jönnek össze a hallgatók, és ezeknek közös időpontot találni, nagyon nehéz. Ez a kérdés még most sem teljesen megoldott.

— Hogyan tudnak javítani a proszeminháriumok helyzetén?

— Most központilag próbáljuk irányítani, úgy, hogyha végső soron másképp nem megy, akkor olyan proszeminháriumra irányítjuk át a hallgatókat, ahol több csoport és így több időpont is van. Ezeket általában a lyukas, vagy a déli órákban helyeztük el, mert azokat a proszeminháriumokat, melyekből csak egy csoport indul és sok állami csoportból vesznek részt, azokat csak a délutáni vagy esti órákra tudjuk tenni, amikor többen szabadok. Akiknek sehogysem sikerül megtalálnia a kedvező időpontot, azt átirányítjuk olyan témákra, ahol több csoport van.

Az új tanterv szerint a politikai gazdaságtan heti 2+2 óra, s ez azt is maga után vonja, hogy a hallgatók esetleg több konzultációs időpontot vesznek majd igénybe, különösen azok, akik politikai gazdaságtant még nem tanultak, vagy hátrányos helyzetük miatt az induláshoz nagyobb segítségre van szükségük.

— Hogyan foglalkoznak a hátrányos helyzetű hallgatókkal?

— A hátrányos helyzetű hallgatóknak konzultációkat szervezünk elsősorban politikai gazdaságtanból. A matematika tanszéken úgynevezett fakultatív foglalkozásokat szerveznek. Ezek a foglalkozások általában október elején indulnak be, hogy addigra tudatossá váljék, és érezzék a hallgatók, hogy nekik erre szükségük van. Nem későn és időben igénybe véve felzárkózhatnak azokhoz, akik jobb iskolákból, jobb körülmények közül jöttek.

Hasonlóképpen a nyelvben is adunk segítséget elsősorban az orosz nyelvnél van erre szükség.

— Idén felvételiztek először egyetemünkre a SZET-esek. Hogyan sikerült a felvételijük, miként fognak beilleszkedni az állami csoportokba?

— Az előkészítőn résztvett hallgatók közül nyolc érettségis és tizennégy olyan szakmunkást vettek fel, akiknek nem volt érettségijük, és a SZET-en próbálták a szükséges tudást megszerezni. Nappali hallgatók, akiket elosztva helyeztünk el az állami csoportokban, abból a meggondolásból, hogy ott a csoportok segítőkészsége alapján minél hamarabb beilleszkedhessenek az egyetemi munkába. Gondolom a KISZ egyéni vállalásai között több olyan szerepel majd, hogy ezeket a hallgatókat segítik. A SZET-eseket csak nyelvórákon osztották külön csoportokba, mert nagy részük még nem tanult orosz nyelvet.

— Elég sok volt a kollégiumi kérelem, a férőhely pedig kevés.

— Nem tudtunk mindenkinek kollégiumi helyet biztosítani, amennyiben a későbbiekben hely felszabadulna, az előjegyzésbe vett hallgatókat is szeretnénk bevinni a kollégiumba. A kollégiumi szabályzat szerint akinek a tanulmányi eredménye a 2,50-t nem haladja meg, annak a kollégiumból ki kell költöznie. Tavaly nem egész szigorúsággal, de már megkezdtük ennek a megvalósítását, ebben a félévben következetesebbek leszünk, mert a tavalyi tapasztalat azt mutatta, hogy akik gyenge tanulmányi eredményük miatt hagyták el a kollégiumot, a második félévben nagyon szépen javultak.

— Összességében hogyan látja a tanévkezdést az első évfolyam szempontjából?

— Optimista vagyok, s remélem, hogy a kezdeti nehézségek leküzdése után egy rendszeres munkán alapuló eredményes félévet és évet fogunk zárni.

F. P.

Kutatás közben – munka közben

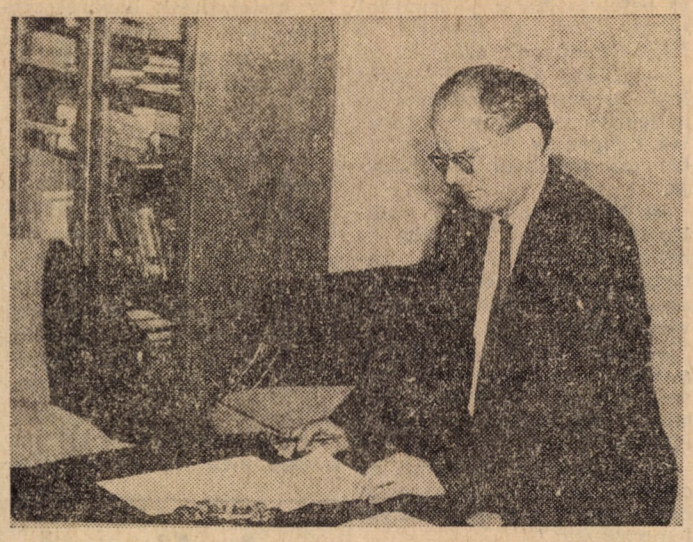

Dr. Mátyás Antal professzor 23 éve irányítja az egyetemünkön folyó elmélettörténe kutató és oktató munkát.

— Mi jellemzi a tudományos fejlődést professzor úr területén a polgári közdagaságtudományban?

— A fejlődés jelenlegi szakaszában a központi kérdés, az úgynevezett keynesi ellenforradalom. A gazdasági élet fejleményei az utóbbi években bizonyos mértékig diszkreditálták Keynest. Az ő fő problémája a munkanélküliség volt, az inflációt nem tárgyalta. A mai problémákból táplálkozik a monetáris ellenforradalom, amelynek központja Chicagó. A legjellegzetesebb küzdelem, vita tehát Keynes követői és a feléledő különböző monetáris és neoklasszikus elméletek hívei között zajlik.

— Milyen nemzetközi kapcsolatok segítik a munkát?

— 1959. az első bratislavai találkozó ideje óta évente rendszeresen találkozunk a szocialista országok hasonló területen dolgozó kutatóival. Két évvel ezelőtt mi rendeztük ezt a találkozót, az idén májusban Várnában jöttünk össze, a következő tanácskozás pedig Moszkvában kerül sor. Nagyon hasznosak ezek az eszmecserék. Nemcsak a tudományos, hanem az oktatási problémákat is megbeszéljük, mert ezek szorosan kapcsolódnak egymáshoz. Nálunk például mi vagyunk a közgazdasági gondolat történetének letéteményesei, az NDK-ban a közgazdasági kutatóintézet, de az egyetemi oktatás is az ő feladatuk.

— És a polgári tudósok?

— Közülük is nagyon sokkal élénk a kapcsolatom. Ha valamilyen alkalomból Budapesten járnak, meghívom őket, ismertetem, hogy mit adok elő róluk a hallgatóknak. Vendégül láttam például Domart, Fellnert, Kaldort, Satovskyt, s ez jó alkalom volt arra, hogy ellenőrizhessem a róluk alkotott vélemény helyességét. Nagy örömömre szolgált hogy mindannyian korrektnek találták a róluk szóló részeket.

— Professzor úr mindennapi életében nyilván döntő szerepet játszik a kutatás, a tudományos munka.

— Természetesen. A tanszéki oktatási tennivalóim ellátásán kívül valóban a tudományos munkának szentelem a legtöbb időt. A kutatás, az új ismeretek feldolgozása mellett nagyon sok megtisztelő megbízatást kapok, dolgozatokat, könyveket, véleményeket, vagy opponensi teendőket látok el, szóval tulajdonképpen mindennap lefekvésig el vagyok látva munkával. És bár mindig elhatározom, hogy nyáron csak nyaralni fogok, mégis mindig nagyon kevés időm marad a szórakozásra. Néha hanglemezt hallgatok, vagy hosszabb-rövidebb túrát teszek.

— Van-e a kutatásnak valami személyes mechanizmusa?

— Ott kezdem, hogyha valaki már diák korában határozottan tudatosan, mondhatni hobbiszerűen foglalkozik egy témával, vagy valamelyik területtel, akkor nagyon valószínű, hogy ha nem is közvetlenül az egyetem elvégzése után, de hamarosan a munkájában is arra a területre kerül, ahol már korábban bizonyos tudást szerzett. Például nálunk végzett Makó Csaba és Héthy Lajos, akik még diákkorukban komolyan „rá-álltak" a szociológiára, s ma elismert eredményeket tudnak felmutatni ezen a területen. Jómagam is már egyetemi éveim során a tudománytörténet felé orientálódtam. Az pedig nagyon ritka és szerencsés eset, hogy valaki a munkáját szinte hobbiként szereti és végzi.

— Gondolom az odaadó munka szükségszerű is a sikerhez...

— Igen, ez nem is megy másként. Nem lehet kihagyni, hosszabb ideig elhanyagolni a tudományos munkát, mert ez behozhatatlan veszteséggel jár. Ahogyan az olimpiai bajnok eredményében is az a csodálatos, hogy rengeteg edzéssel, áldozattal, kitartással érte el a célját, ugyanígy a rendszeres „tréning" az alapvető a mi sikereinkben is. Az elért új eredmények nyitják meg az utat újabb eredmények elérése előtt. A kutatómunka egyben tanulási folyamat is a kutatás révén összegyűjtött egyre növekvő anyag megérlelése teszi lehetővé a kutatók számára, hogy újabb és újabb összefüggéseket ismerjenek fel. A tudomány magaslatait lépésről-lépésre haladva lehet csak megmászni, nem lehet oda egyszerűen helikopterrel felrepülni.

— Az egyetemi tanárok előtt a „hármas egység" követelmény áll...

— Valóban ez nagyon gyakran vitatéma. Nekem határozott véleményem, hogy az egység és az egyetemi munka alapját a kutatásnak kell képeznie. Az egyetem éppen ebből a szempontból minőségileg más intézmény, mint a középiskola, vagy akár a főiskola. Egyrészt azért, mert az egyetem egyben kutatóintézet is. Másrészt — és ez különösen érvényes a mi 1948-ban létrehozott egyetemünkre — nem örökölhettük a régi Közgazdaságtudományi Kar tananyagát, az egyes tanszékeknek saját maguknak kellett tananyagukat kidolgozniok. Az egyetemi oktatás sajátossága, hogy az oktatott anyag szorosan kapcsolódik az egyetemen folyó kutatómunkához. Az egyes tanszékek nem egy, az ország valamennyi hasonló jellegű tanszékére kötelezően előírt egységes tankönyv alapján tanítanak, hanem az oktató, mint egyben kutató is, saját koncepciója alapján adja elő a tananyagot. A kutatás primátusáról beszélt például három évvel ezelőtt Aczél elvtárs is egy értekezleten, amikor felhívta a figyelmet hogy az az oktató, aki nem végez tudományos munkát, nem kutat, annak nincs meg az a „patron", amelyet oktató-nevelő munkájában „elsüthet".

M. G.

Az órarend-módosítás ördöge

Módosították a tavalyi órarendet. Az első órák nem fél kilenckor, hanem nyolckor kezdődnek. A két óra között szünet van, s ezért háromnegyed tízkor ér véget az első óra. Illetve: ezt már múlt időben kellett volna leírnom. Tudniillik, azóta módosították a módosított órarendet. Az Illetékesek rájöttek, ha tavaly 20 perc sem volt mindig elég arra, hogy a Makarenkóból az egyetemre érjünk, és fordítva, akkor az idén — mint ahogy az első napok tapasztalata bebizonyította — a 15 perc végképp nem lehet elég. De azért „biztos, ami biztos" alapon ezt gyakorlatban kellett tanulmányozni.

Namármost: a módosított órarend módosítása — mint ahogy az előző Közgazdászban megjelent — kimondja, hogy a Makarenkóban az első óra nyolc órától fél tízig tart, így a diákok tízre nyugodtan átérhetnek az egyetemre. Fél óra biztosan elég! De: a módosított órarend módosítása nem elég, illetve egyáltalán nem következetes az egyetemi órák vonatkozásában: ha a Makarenkóból fél órát adunk arra, hogy a diákok az egyetemre átérjenek, akkor miért kezeljük mostohán azokat, akik az egyetemen kezdenek, illetve akik az egyetemről mennek a Makarenkóba?! Az egyetemen tudniillik érvényben maradt az első módosítás: itt csak 15 perces szünetek vannak, míg a Makarenkóban végig félórások. Hát szervezés, összhang... Még az a jó, hogy a sokáig reklamált ebédszünetet mind a két helyen megkaptuk: igaz, a Makarenkóban erre háromnegyed órát szántak, míg az egyetemen csak félórát.

Fura ötletem támadt: lehet, hogy a módosított órarend módosítását újra módosítani fogják?!

K. I.

AZ ÉREM KÉT OLDALA

S hogy ne feszítsem tovább a húrt —, a fakultatív nyelv oktatásáról van szó. „Miért nem tanulhatok angolul" címmel megjelent egy glossza a Közgazdász előző számában. A kérdés ílymódon való felvetése jogos volt, s mivel meghallgatásra talált az egyetem vezetőségénél, intézkedés is történt. A nyelvi intézet kapott annyi pénzt (50 ezer Ft.), hogy két fakultatív csoportot indíthasson, ami maximálisan 28—30 főt jelent. Igen ám, de ennél jóval többen jelentkeztek — és itt felmerül egy újabb kérdés: „Milyen alapon szelektáljunk." Erre a nyelvi intézet nem vállalkozik, hiszen kezdő csoportról lévén szó, az esetleges szimpátia, illetve unszimpátia dönthetne. No, de ezt majd megoldják a diákok egymás közt...

Másik oldalról vizsgálódva ismét egy kibogozandó csomó előtt állunk: Ezek az emberek is heti négy órában tanulják a nyelvet és nem kell záróvizsgát, illetve szigorlatot tenniük belőle, amint az a többi szakon az új tanterv szerint kötelező lesz. Miért? A válasz ismeretlen. Reméljük nem sokáig.

De ahogy szokták mondani, az éremnek is két oldala van. Nézzük most ezt a másikat! Ehhez forduljunk kicsit magunkba, mi diákok is. Az eddigi tapasztalatok ugyanis azt mutatják, hogy sokszor meggondolatlanul jelentkeztek emberek fakultatív nyelv órára, aztán felelőtlenül nem jártak el az órákra. S ez bizony sok felesleges kiadást jelentett a nyelvi intézet számára.

A diákoknak ebből semmi hátrányuk nem volt, mert minden további nélkül töröltették az indexből a felvett nyelvet. Idén ezzel jobban kell vigyázni, mert ha a nyelvi intézet nem járul ehhez hozzá, esetleg az illető félévébe is kerülhet!

Vona

A számok bűvöletében

Nem szeretem a számokat, bár elismerem, hogy sokszor szükség van rájuk. Például a matematikában, statisztikában, könyvvitelben — tehát a klasszikusan számjegyek használatára épített tudományokban. De: az már kicsit idegesít, amikor a pgben, népgazdaságtervezésben, sőt legújabb tapasztalataim szerint a piackutatásban is számokkal akarjuk kifejezni mondanivalónkat. Pontokba szedünk mindent, s ezeket azután alpontokba osztjuk, majd következnek a nagybetűk, s végül a maradék.

Igen, ez egyszerű —, úgy 20—30-ig terjedő — számokkal könnyű dolgozni, feleltetni, előadást tartani. Elég csak annyit mondani: gondoljon a jegyzet 56. oldalán levő 12. pontra, s a jó vizsgázó már darálja is. A vizsga pár percig tart csupán: tizenkét pontot egyszerűbb gyorsan felsorolni, mint esetleg számok nélkül beszélni az adott témáról. Az igényesebb vizsgáztató figyelme, persze, a pontok sorrendjére is kiterjed, nála a hetes pont után mindig nyolcasnak kell következnie, ez a jó jegy előfeltétele. Ugye milyen egyszerű? Én számolok, te számolsz, ő számol...

Mi hát a probléma? Az, hogy én továbbra sem szeretem a számokat. Nálam a hetes pont után sohasem a nyolcas ugrik be, hanem a tizenegyedik, vagy éppen semmi. Kellemetlen szituáció! De talán az ilyen számokat nem kedvelő emberek helyzetét is megkönnyíthetnék: ők számok helyett használhatnának ilyen „töltelékszavakat", mint „az előbbiekből következik", „ha ezt elfogadjuk, akkor...". Sajnos ez a módszer tele van megoldhatatlan problémával: az ilyen felelő többnyire lassan, kicsit szaggatottan fog beszélni, s ez bizony több időt igényel. Vagy előadás esetében az előadó nem tud egy előadáson több pontot lediktálni, esetleg csak tíznek megfelelőt magyaráz el. Nehéz helyzet. És hát kinek van erre ideje? És főleg tudása!

K. I.

Nyári emlékek Fotó: Nyeső Péter

IPAR KARI SPORTNAP

Az ipar kar szeptember 25-én rendezte meg az őszi sportnapot a hűvösvölgyi Nagyréten. Reggel kilenctől délután ötig tartott a vidámsággal kevert sportolás. És ez volt a cél. Sajnos, azonban nem mondhatjuk el, hogy a kar létszámához képest szép számmal jelentek meg. És még szomorúbb a kép, ha figyelembe vesszük, hogy a kb. ott levő 80 ember közül, csak néhány másodéves képviselte az évfolyamot. Pedig az ő szempontjukból még fontosabb lett volna, hogy minél többen menjenek el, mivel idén ismét egy új közösségbe kell beilleszkedniük.

Az esemény jelentőségét nem akarjuk hangsúlyozni, mert esetleg elcsépelt frázisnak tűnne, de azért érdemes elgondolkozni rajta, mit is takar az „edzett ifjúságért!" jelszó.

Így a tavaszi sportnapra remélhetőleg többen elmennek.

A KISZ-vezetők és a tagság viszonyáról

Eljött az ősz, s mire lehullanak a fákról a levelek, az első és másodévesek is megválasztják az alapszervezeti és a felsőbb szintű vezetőségbe a KISZ-vezetőiket.

Milyen egy jó KISZ-vezető? A kiválasztásnál gyakran felmerül ez a kérdés. De nem is a kiválasztás a legnehezebb, hiszen az alapszervezetek „önkiválasztási" rendszere ezt még csak-csak megoldja. A probléma akkor keletkezik, amikor a megválasztott KISZ-vezetőt

bedobják a mélyvízbe,

utána magára hagyják, s ő találgathatja, hogy milyen tempóban ússzon.

Nem várható el, hogy a kiválasztáskor „kész" KISZ-vezetőket kapjunk, így aztán választottjaink akaratlanul, „jószándékúan" is követnek el hibákat. A sikertelenség okának vizsgálata pedig újabb hibákat eredményezhet. Nagyon gyakori ugyanis, hogy ilyenkor KISZ-vezetőink „a többség hozzáállását" teszi felelőssé, s ezzel elkerülhetetlenül szembekerülnek a vezetők és vezetettek „örök ellentétével". A KISZ vezetői ilyenkor nem értik: mi az

oka az elszigetelődésnek

s úgy érzi: jó szándékkal is képtelen áttörni a közte és a tagság között húzódó megfoghatatlan falat.

Hogy ilyenkor mit lehet tenni, abban nem tudok tanácsot adni. De a KISZ-vezetők és a tagság jó kapcsolatának megőrzéséhez értékes tanácsokat ad az Ifjú Kommunista augusztusi száma. Természetes, hogy a kezdeményező szerep a KISZ-vezetőé (hiszen a heterogén tagságtól nem várható el, hogy puszta felszólításra jó lesz a hozzáállása — ezt a hozzáállást éppen a vezető befolyásolhatja jó irányba) — így ezek a tanácsok a KISZ-vezetőknek szólnak:

— „Olyan közösségi légkört kell teremteni, amelyben a kollektíva véleményét a fiatalok elfogadják és a magatartásukat pozitívan befolyásolja.

— Minden felmerült problémát a taggyűlés előtt is nyíltan szóvá kell tenni, nehogy valakiben olyan érzés alakuljon ki, hogy a vezetők vádaskodnak.

— Legyünk őszinték önmagunkhoz és a közösséghez egyaránt! Inkább mondjuk el a megtörtént rosszat, mint hogy elhallgassuk.

— Egyszerűen, világosan, az egymás között megszokott hangnemben mondjuk el a véleményünket."

Magától értetődőnek tűnnek ezek a kívánalmak, sok KISZ-vezetőnek mégis gondot okoz: lehet-e már a taggyűlés előtt elmondania a taggyűlésre szánt és általa fontosnak tartott vezetői véleményét. Akkor mire való a taggyűlés? — kérdik. Pedig nagyon sok roszszul sikerült taggyűlés ezen múlott. A vezetőség

„főbe kólintó" véleménye

készületlenül érte a tagságot, s ha így a KISZ-vezetőknek sikerült is kicsikarniuk az akaratukat, de ezzel alaposan elrontották a közösségi légkört. S a hivatalos stílus sem hozza meg a KISZ-vezetők tekintélyét. Mint ahogy a funkció sem:

— „Soha nem »fentről«, a csalhatatlanság pózából értékeljünk. Nem a funkciónk, hanem vezetői magatartásunk kölcsönözhet nekünk tekintélyt.

— Meg kell szüntetni azt a rossz gyakorlatot, hogy a tagságról általában beszéljünk. Mind a pozitív, mind a negatív cselekedetek konkrét személyekhez fűződnek, tehát mindig pontosan meg kell jelölni, hogy kiről van szó, és mi történt."

Ezzel összefüggésben:

„— Egy-egy fiatalnak a legkisebb pozitív törekvését is észre kell venni és a megfelelő alkalommal az egész közösség előtt ismertetni kell." (Ez az, amiről gyakran megfeledkeznek KISZ-vezetőink.)

Mindig szemünk előtt kell tartanunk a vezetők legfontosabb erkölcsi kötelezettségeit:

„— A vezetők nem követelhetnek meg társaiktól olyasmit, amit ők maguk sem tesznek meg maradéktalanul.

— A vezető soha se sajátítsa ki az eredményeket, és soha ne hárítsa át a hibákat." (még ‚a többség hozzáállása' sem!)

— Úgy érzem, ezeket az alapvető követelményeket érdemes minden új KISZ-vezető figyelmébe ajánlani és majd a folyamatos munka során is a szemük előtt tartani, hogy így elkerülhetők legyenek a kellemetlen „meglepetések". Hiszen „nem a tagság van a vezetőkért hanem a vezetőség a tagságért".

A. Z.

Fotó: Burger Ferenc

A fiatal oktatók helyzete egyetemünkön

Az elmúlt tanévben az oktatói KISZ-alapszervezet vezetősége *felmérést végzett a fiatal oktatók problémáiról, munkájáról, szociális és anyagi helyzetéről.*

Ezt a felmérést ismertetnénk most röviden. Ezzel *az általános helyzetképpel szeretnénk indítani azt a sorozatot, amellyel minden lapban bemutatnánk egy fiatalt az általában felvetett problémák így konkretizálódnának, élőbbé, emberibbé válnának.* (Hogy pontosan kiket mutatnánk be — még nem eldöntött tény, javaslatot, észrevételt szívesen veszünk.)

Oktatás, kutatás

A fiatal oktatók az egyetem oktatói állományának több mint egyharmadát alkotják. Beosztás szempontjából *47 százalék tanársegéd, 21 százalék gyakornok.* Az *adjunktusok* részaránya *12 százalékra nőtt.* A nemek közti arányt tekintve a *férfiak javára billen a mérleg: 59 százalék férfi, 14 százalék nő.*

Az oktatási tevékenységet tekintve *fő működési terület: a szemináriumok vezetése. Jelentős még az előadások tartása,* kisebb szerepet játszanak a szakszemináriumok.

Problémát jelent azonban az, hogy *gyakran már a gyakornokokat „befogják" az előadások tartásába.* Így például az 1975/76-os tanév I. félévében *az általános karon 13 gyakornokból 3 tartott előadást, az iparkaron hatból négy, s a kereskedelmi karon az egyetlen gyakornok is tartott előadást.* A fiatal oktatók munkájának fontos részét jelenti még a vizsgáztatás (vizsgaidőszak, diplomavédés, felvételi) és a dolgozatjavítás is. *Bővült az oktatási anyagot iró fiatal oktatók száma.* Az általános karon a társszerzővel készített szöveggyűjtemény dominál, az ipar- és kereskedelmi karon pedig a társszerzővel készített jegyzet, a helyzet azonban még most sem megnyugtató: 45 százalék semmi ilyen jellegű munkát nem végzett, illetve végezhetett.

Egyetemünkön *a kutatási tevékenységük közül* — nagy szóródással — *a KK-kutatás vezet, míg az egyéni megbízatások és kutatások aránya lényegesen alacsonyabb.*

Beosztás	Nő		Férfi		Összesen	
	fő	%	fő	%	fő	%
Adjunktus	2	4	11	16	13	12
Tanársegéd	28	60	25	38	53	47
Gyakornok	5	11	19	29	24	21
Tudományos s. munkatárs	10	21	7	10	17	15
Tudományos munkatárs	2	4	4	7	6	5
Összesen	47	100	66	100	113	100

Mozgalmi élet, társadalmi munka továbbképzés

Szinte minden fiatal oktató KISZ-tag és a tagság közel fele párttag is. A fiatalok nagy részének van valamilyen funkciója, s ez zömmel egyetemen belüli vagy esetleg ehhez járul külső funkció is. Társadalmi munkát — rendszereset vagy alkalmit, vagy mindkettőt — sokan végeznek, így is azonban *a társadalmi munkát egyáltalán nem végzők száma egyhatoda a teljes létszámnak.*

A Közgazdasági Továbbképző Intézet (KTI) tanfolyamain *fiatal oktatóinknak nem egészen egynegyede, 21 százaléka vesz részt,* a pedagógiai és nyelvi továbbképzés látogatottsága már kedvezőbb. A népszerűtlenség magyarázható eltérő időtartammal, nehézségi szinttel, de a tartalmi oldalt is érdemes megvizsgálni. Külön figyelmet érdemel azoknak a magas száma, akik bár bejártak a KTI tanfolyamára, azt abbahagyták. *Már három évvel ezelőtt is voltak bizonyos utalások arra, hogy a KTI továbbképzési formájáról „nem egyöntetűen pozitív a vélemény".*

Fiatal oktatóink nyelvtanulása kimondottan jó, e téren a kereskedelmi kari oktatók lemaradása szembetűnő. Laikus számára ez különösen meglepő, hiszen azt gondolnánk, ha a „belkeres" oktatók nem is, de a külkeres oktatók kiemelkedő nyelvtudással rendelkeznek, s így kijön egy jó átlagos szint...

Idegen nyelvtudás /nyelvtanárok nélkül/

Megnevezés		Ált. kar	Ipar kar	Ker. kar	Összesen
Szakszöveg-fordító	egy nyelvből	20	20	4	44
	két "	10	12	3	25
	3 és több nyelvből	4	1	1	6
Tárgyaló szint	egy nyelvből	16	13	2	31
	két "	5	3	4	12
	3 és több nyelvből	1	-	-	1
Előadói szint	egy nyelvből	4	3	1	8
	két és több nyelvből	1	1	1	3

Szociális helyzet

A szociális helyzetet döntően a jövedelmi helyzet befolyásolja. 1975. második félévében a kari átlagos jövedelem 4175 forint, ezen belül a havi fizetés 2714 forint, az egyéb jövedelem 1443 forint. De ez az összeg karonként, s beosztásonként igen nagy eltérést mutat.

A szociális helyzet másik két ismérve a családi állapot és a lakáshelyzet.

A fiatal oktatók nagy többsége (71 százalék) házas. A házasok magas aránya ellenére viszonylag magas (59 százalék) a gyermektelen oktatók aránya. A viszonylag alacsony gyermekszám összefüggésbe hozható a fiatalok korösszetételével, szakmai ambíciójával, s nem utolsósorban a lakáshelyzettel:

Lakáshelyzet

Lakáshasználati jogcím	Ált. kar		Ipar kar		Ker. kar		Összesen	
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%
tulajdonos, főbérlő	11	24	16	40	9	33	36	32
társbérlő	1	2	3	8	2	8	6	5
albérlő	5	11	3	8	1	4	9	8
családtag	20	43	9	22	12	44	41	37
egyéb /kollégium/	9	20	9	22	3	11	21	18
Összesen	46	100	40	100	27	100	113	100

Évadnyitó a klubban

Október 2-a, este hét óra. Az egyetem bejárata előtt akkora a tömeg, hogy nem jár messze az igazságtól az a fiú, aki megjegyezte: aki nincs a Fradi-meccsen, az itt van. A kaput megközelíteni — lehetetlen vállalkozásnak tűnik. A Dimitrov téri épület ezen az estén egyéb tereknek is tág teret nyújt: népes delegáció képviseli például a Bakáts teret, de vannak itt a Boráros térről, még Erzsébetről is néhányan. Mivel tagsági ezúttal nem kell, elmondhatjuk: boldog-boldogtalan eljött az évnyitó bulira.

Sajnos, a bejövetel nem zajlik minden zökkenő nélkül. Sok nagyestélyiből lett kisestélyi, mire viselője beverekedte magát a kapun. Egy kissé ittas fiatalember — egyébként itt dolgozik egyetemünkön — nincs már olyan állapotban, hogy el tudná mondani a rendezőknek: itt dolgozik, most is szolgálatban van. A rendgárda tagjai — egyébként helyesen — csak azt látják, hogy részeg, és nem akarják beengedni. Ekkor a már említett illusztris fiatalember ütésre szánja el magát — hat rendezőnek kell megfékeznie. A verekedésnek végül is egy URH-s kocsi megjelenése vet véget, ott is marad egész estére, vigyázni a rendet.

Jó lenne, ha a későbbiekben nem fordulnának elő ilyen és ehhez hasonló esetek. A kérdés: hogyan lehet megakadályozni? Az első „bulira" mindenki bemehetett, utána már csak tagságival. Az sem egyértelműen szerencsés megoldás, ha egy klubot csak egyetemisták és főiskolások látogathatnak. (Mint pl. az E-ben.) Egyrészt közülük ugyanúgy kikerülhetnek rendbontók, másrészt nem helyes mesterségesen elválasztani egymástól az egyetemistákat és a fiatal munkásokat.

Mindenképpen nehéz ügy. A legjobb még az lenne, ha belépés előtt egy intelligencia-vizsgáló berendezés mindenkit átvilágítana és — függetlenül attól, hogy egyetemista, vagy nem — akinél nem találna semmit, annál felvillanna egy piros lámpa. (Esetleg kék.) Sajnos, a technikai mai állása — az, hogy ilyen gép nem létezik —, valamint egyetemünk nem éppen tömött pénztárcája, nem teszi lehetővé ilyen eszközök beszerzését.

Mi marad hát? A rendezőknek az a tapasztalat, hogy a részegeket erélyesebben kell megfékezni, a részegnek az a felismerés, hogy ivás céljára a kocsma vagy a békés családi otthon sokkal alkalmasabb hely, mint egy egyetemi klub, s végül a szórakozni vágyó fiataloknak az a remény, hogy a következő szombat estéken egyéb látványosságok kötik le figyelmüket.

Földes Péter

SCI-FI KLUB!

A tudományos-fantasztikum előretörése, közönségének kiszélesedése napjainknak, a tudományos-technikai forradalom korának egyik jellemzője. Szerte a világon rendeznek SF-irodalmi, képzőművészeti, zenei fesztiválokat; írók és rajongók nemzetközi találkozókon folytatnak eszmecserét a műfajról; esztétikája bevonult az egyetemi oktatásba is. Egyaránt szól a jövő minden építőjéhez, mérnökhöz, munkáshoz, közgazdászhoz, művészhez stb.; s ezáltal mintegy híd a humán és a természettudományos műveltség között!

Ezek előrebocsátása után nem meglepő, hogy egyetemünk hallgatói és dolgozói közül is egyre többen érdeklődnek a science fiction iránt. Ezek számára indítjuk meg a Sci Fi Klubot, amely október 8-tól kezdve kéthetenként pénteki napokon este 18.30-kor tartja összejöveteleit a Makarenko utcai kollégium színháztermében. Terveinkben a műfajjal foglalkozó előadók meghívása, vitaestek rendezése, arhív- és modern SF-filmek vetítése szerepel. A klub megalakulása után várjuk ötleteiteket, javaslataitokat minél érdekesebb és tartalmasabb rendezvényekre.

Az I. félévi program: október 8. Szentmihálvi Szabó Péter: A sci-me-fictum. Október 22. Archív SF-film. November 19. Modern SF-film. December 3. Beszélgetés Zsoldos Péterrel a mai magyar SF-ről.

A klub látogatása ingyenes, minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Lovnics László

Egyetemisták egymásközt — az újszülött neve INTERMATER

ELŐZMÉNY

Szeptember közepén néhány budapesti egyetemen (köztük a közgázon is), INFORMATER fejlécű szórólapok jelentek meg a zsibongó előadótermek padjain. Az érdeklődők ezekből tudhatták meg, hogy

megalakult az Intermater, a budapesti egyetemek és főiskolák klubja, azzal a céllal, hogy az egyetemisták jobban megismerhessék egymás életét.

Az INFORMATER a klubösszejövetelek programjáról is tájékoztatott. „Megismerkedünk egymással ... közben vidám játékokra, közös éneklésre is időt kerítünk. Mindezek után arról beszélgetünk, hogy miről beszélnek. Egyetemistákat érintő és érdeklő közös dolgokról. Első találkozásunk szeptember 24-én lesz, pénteken a Műszaki Egyetem R klubjában. Tagsági díj nincs. Belépő a diákigazolvány. Várunk!"

A HELYSZÍN. R épület. Első emelet. A folyosón Intermater feliratú nyíl vezeti az idegeneket. Sűrű, tömött sorok. Bent a klubban meg már nem lehet leülni. Mindenki forog, sétálgat, keresi a társakat, az ismerős arcokat. A Martos Stúdió keveri mindez alá a jó funky zenét. Először az ELTE-sek találják fel (és meg) magukat. Az egyik lány lapot tűz ki a bejárati oszlopra, „ELTE-sek ide gyertek!" Lassan összerázódik a társaság. A rendezők az összes elérhető fotelt becipelik. Sok jó ember kis helyen is elfér.

A PROGRAM. Fél hatkor az est egyik műszakis házigazdája, Urbán Ági megnyitja az estét. „Bemelegítésképpen" játékos vetélkedőre hívja meg a jelenlevő egyetemek csapatait.

Öt csapat lép a porondra, de a kertészetisek késése miatt csak négyen vesznek részt a tusában. Az ELTE, BME, Könnyűipari Műszaki Főiskola és végül egy vegyes csapat, MKKE—BME. (A közgázt egy négytagú „küldöttség" (?) képviseli a 300 fős mezőnyben.)

Csoda ez, vagy formánknak megfelelően szerepeltünk? A többi iskoláról érkezettek most csak szurkolhatnak a többieknek.

A vetélkedő messzemenőkig beváltja a hozzáfűzött reményeket. Az alkalmi mini-színi-előadásokat — Óvatosan azzal a baltával Klyteimnestra (ELTE), Bűnbeesés (BME), Pásztoróra (KMF) és Csárdáskirálynő és a hét törpe (MKKE—BME) már nagy tetszéssel fogadja az egyre szaporodó és „elkeveredő" közönség. Néhány későnjövőt már a rendezők osztanak szét a társaságokhoz. „Ismeritek egymást?" — „Nem" — „Pedig ők is tőletek jöttek."

Időközben

befut a Kertészeti Egyetem is. „Defektet" kapott a Combink, és ebben a nagy csúcsforgalomban elakadtunk" — mentegetőzik a KISZ-titkár. Kárpótlásul és a hangulat fokozására, cégük és szakmájuk népszerűsítésére 2 láda almát és néhány üveg vörösbort osztanak szét

a colán és jaffán tartott közönségnek. A siker óriási. De még ezt is meg tudják tetézni az egyetemi életüket bemutató műsorukkal. Vízöntő zenére a tánckar két tagja tart bemutatót, majd népdaléneklés után a borkóstolás tudományából tart szakmai gyakorlatot egy tanársegéd és hallgató „kollégája". A csapatok almát rágva, bort szopogatva már egy csomóban ülnek az alkalmi színpad körül.

Másodiknak a Műszakisok mutatják be egyetemüket. Nekik már azt is sikerül elérni, hogy a „tiszteletbeli egyetemistává" fogadott közönség utánuk mondja a tréfás gólya-eskü szövegét.

Egy madagaszkári diák „Száraz a torkom" című népdala után ismét csak közösen csendül fel a „Törd a kerítést, a falakat át, mienk itt a tér" — bizonyítva, hogy az eredeti szándék, az „összemelegedés" tökéletesen sikerült, szerencsés formának bizonyult a játékos vetélkedő.

AZ ÖTLET SZÜLETÉSÉRŐL

A műsor utáni „beszélgető" szünetben sikerült Tenterits Istvánt, a klub egyik vezetőjét

Vértanúkra emlékezünk

A történészek vitáznak. Tizenhárman voltak, vagy tizennégyen. Fontos ez? Abban az időben a vesztőrvényszékek többszáz embert ítéltek halálra, és az ítéletek egy részét végre is hajtották. Nagyrészt vezetőket végeztek ki, azokat, akiket a legveszélyesebbnek ítéltek. A legbátrabbakat... Velük együtt agyonlőttek, lefejeztek, hurokba szorítottak egy nemzetet is. Az „aradi tizenháromra" emlékezve, az ő emléküket is őrzi az utókor. Kik haltak meg október 6-án a vesztőhelyen? Jobb történelem tankönyvekben név szerint is felsorolják a tábornokok neveit. De a nevek talán nem is fontosak, pedig egyik-másik hallatán érdemes elgondolkodni. Pöltenberg, Lahner, Schweidel, Leiningen-Westenburg... A magyar hadsereg tábornokai voltak. Bitófán végezték. Tudták, tudniuk kellett, hogy mit választottak. Vajon, miért döntöttek mégis így? Kérhették volna felmentésüket, egy győztes hadsereg vezetői lehettek volna, hivatkozhattak volna különböző okokra... Mi késztette őket, hogy ebben a végzetes történelmi helyzetben mégsem a mindenben dúskáló zsarnok, a hatalomhoz dörgölődző talpnyaló, a semmivel sem törődő kívülálló szerepét választották, hanem a sanyargatott, szabadságot akaró és szabadságát megőrizni kívánó nép oldalára álltak. Lehet, hogy magukban mindegyikük sokat gondolkozott ezen a sorskérdésen. De ez magánügyük volt. Tettük, példájuk azonban már nem. Az nemzeti üggyé vált. Lázadtak és harcoltak, s ezt mindhalálig vállalták.

Szabadság, egyenlőség, testvériség — röppent világgá 1848-ban a hatalmas kiáltás, melyet 1849. október 6-án hóhérhurok fullasztott a magyar torkokra. Miért kellett ilyen gyorsan, alig pár nappal a fegyverletétel után meghalniuk? Azért, mert a hatalom és képviselői, a Haynauk tudták és tudják, hogy a kiáltást kell elnémítani, hogy megszűnjön a visszhang. Ezért kellett meghalnia miniszereknek, tábornokoknak, Petőfi Sándornak, s ezért maradhattak életben „a visszhangtalan citerások, a köldöknéző széplelkek, a megalkuvásra hajlamosak, a politika hónaljában pipázgató akadémikusok, akiknek még szólásszabadságot is engedélyeztek, igaz csak annyit, amennyi épp szükséges volt, hogy önmaguk előtt is eltitkolják rabságukat".

Hány aradi vértanúnk van? Számtalan. Sokan névtelenül pihennek valahol, s róluk nem emlékezik meg a történelem. Emléküket csak az aradi tizenhárom idézi, akik egy hadsereg élén szálltak szembe, mertek szembeszállni az idegen zsarnokság emberpusztító hatalmával, magukkal ragadva ebben a harcban mindenkit, aki úgy érzett, de nem mert, úgy mint ők.

Halálukra emlékezve a nemzet egyik „meghalására" emlékezik a sok közül. S egyúttal arra is, ami a tragikus vég előtt volt. A nemzeti ügyre, a nép ügyére, a szabadságharcra.

Sebők János

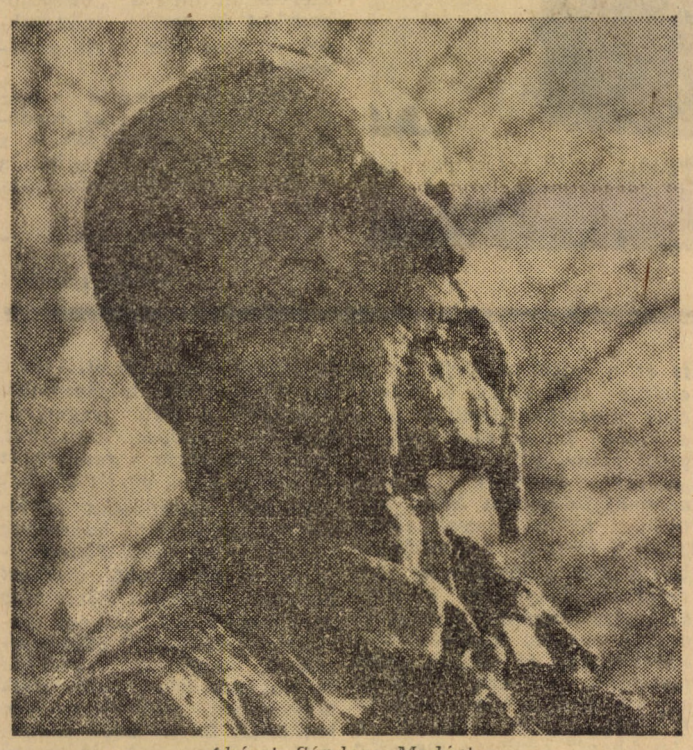

Akócsi Sándor: Madách

Újabb három évre szóló megbizatás

INTERJÚ A REKTORRAL

(Folytatás az 1. oldalról)

Minden negyedik év után egy félév nyugodt kutatási-továbbképzési időt biztosítunk minden oktatónak. Ezzel a lehetőséggel már eddig is az egyetem több tucat munkatársa élt. Ez esetben is új keretet teremtettünk, amit azt hiszem, egyértelműen tartalmi eredményeink közé sorolhatunk.

Nem folytatom a példák sorát. Hozzáteszem azonban, hogy sok mindent nem sikerült még úgy megvalósítani, ahogy terveztem. Rektori tevékenységem első évében például „arccal az oktatás felé" fordulva, előadásokat látogatva, előadások, szemináriumi kurzusok tanszéki, kari vitáit kezdeményezve próbáltunk és értünk is el eredményeket az oktatási folyamat zavarainak leküzdésében. Ezt azonban nem tudtuk kellő erővel folytatni, s csak most juthattunk oda, hogy ismét tanévi munkánk középpontjába állítsuk a jelen oktatási folyamatainak vizsgálatát, elemzését. Ennek keretében például a számonkérési rendszert és az írásbeliséget is felülvizsgáljuk. A vizsgák számát az új tanterv mintegy egyhármaddal csökkentette. Ez egyben a gyakorlati jegyek szélesebb körű alkalmazásával jár együtt. Ugyanakkor már eddig is túl sok zárthelyit, röpdolgozatot írattak tanszékeink. Az „iskolás" írásbeliséget szeretnénk minél teljesebben felcserélni az egyetemi írásbeliséggel, az ellenőrző röpdolgozatokat és zárthelyiket az egy-két hét alatt otthon, könyvtárban olvasott folyóiratcikkek, könyvek alapján készített házidolgozatok rendszerével. Ez hozzásegíthet az „egy tárgy- egy tankönyv" szemlélet áttöréséhez. Intenzívebb olvasást és emellett jobb írásbeliséget, összefoglaló és szerkesztőkészség kialakítását mozdíthatja elő.

Ebben a tanévben tehát programok és tananyagok megvitatásától a folyó oktatási folyamat erőteljes figyelemmel kísérésén keresztül a számonkérési rendszer egyetemibbé formálásáig igen jelentős tartalmi munkát tűzhettünk napirendre. Úgy vélem, erre nem kerülhetett volna sor az új tanterv életbe léptetése előtt.

Úgy gondolom tehát, hogy amit három évvel ezelőtt ígértem, annak teljesítéséhez hozzá is fogtam. Az ún. tartalmi munkában megítélésem szerint jelentősen előre is haladtunk. A három év azonban úgy látszik, nem volt elég e feladatok elvégzéséhez és én is úgy érzem, hogy nem járhattam a végére a magam elé szabott munkának. (Talán hasonló felismerések nyomán határozta el az Oktatási Minisztérium, hogy a jövőben a rektori megbízatás időtartamát 3-ról 5 évre emelik fel.)

— A tanulmányi és munkafegyelemről három évvel ezelőtt nagyon rossz véleménye volt. Most milyennek tartja az egyetemen a fegyelmet?

— Három-négy évvel ezelőtt ebben a vonatkozásban mélyponton voltunk. Gyakran üres előadótermek, tömegesen elmaradt foglalkozások, rendkívüli méretű bukások jelezték a gondokat. Ehhez képest az oktatók, s nem utolsó sorban a társadalmi szervezetek, közöttük a KISZ közreműködésével igen sokat javult a helyzet.

Ennek ellenére még ma is sok a kivetnivaló. A munka- és tanulmányi fegyelmet mindig az oktatás tartalmával, színvonalával összefüggésben kell vizsgálni, s éppen ez utóbbi tekintetben igen sok még a tennivaló. Egyetemünk ez évi munkaterve elsősorban a tanszékek oldaláról szeretné megragadni e kérdést.

— Ezzel is összefügg, hogy a legutóbbi egyetemi tanácsülésen hangsúlyozta, hogy a tanszéki életet tekintve nem állunk a helyzet magaslatán? Melyek a kifogások és hogyan próbálnak hatni a javítás érdekében?

— Tanszékeink igen sokirányú és nagy munkát végeznek. Ami helyenként mégis hiányzik, az az intenzív tanszéki élet, amelynek szerves része az oktatási folyamat belső megvitatása, valóságos, élő tanszéki képviseleti rendszerrel. Egyetemünk elfogadott munkaterve ezért elő is írja, hogy minden tanszék a hallgatói képviselők részvételével és a kari tanács képviselete mellett értékelje, elemezze egy-egy kurzusát, tehát váljék az oktatás érdemi ellenőrzési fórumává. De ide értem az információ lényeges javításának feladatát is. Az elmúlt tanévben az összoktatói értekezleten derült ki, hogy a tanszékekre kiküldött, tananyagprogramokat tartalmazó „fehér könyvek" oktatóink többsége előtt ismeretlenek. Az egyetemi, kari feladatokról, munkálatokról ugyancsak rendszeres tájékoztatást kell a tanszéki értekezletek fórumain nyújtani. De ugyanígy sort kell keríteni a tanszékeken elkészült dolgozatok, tanulmányok szakmai vitáira, a fiatalok tervszerű munkabeszámolóira stb. Ez ma nem mindenhol természetes gyakorlat még. Évi munkatervünk konkrét követelményeket fogalmazott meg, a vezetés különböző szintjein pedig megfelelő ellenőrzéssel kell segíteni a követelmények megvalósítását.

— Az elmúlt három évben tervei megvalósításában sikerült-e összhangban tevékenykedni az egyetem vezető testületeivel, fejlődött-e rektorsága alatt a demokrácia, mit kíván tenni az egyetemi demokratizálás további fejlesztése érdekében?

— Az együttműködést maradéktalanul jónak tartom. Ez nem azt jelenti, hogy ne lettek volna viták, nézetkülönbségek. Sőt — éppen ez mozdította elő a körültekintőbb, kollektívabb döntéseket. A lényeget abban látom, hogy egy irányba mentünk, bíráltuk, segítettük egymást. A döntések zöme azonban végül is egyhangúlag vagy túlnyomó többséggel született. Fontosabb javaslatainkat pl. a képzéskorszerűsítés terén 6—8 testületi fórum vitája készítette elő. Vezetői magatartásban a nyitottságra törekedtem, soha sem hittem, hogy csak az általam is képviselt álláspont lehet a helyes. A viták érdemben formálták is az álláspontokat és a döntéseket. Ebben a vonatkozásban úgy látom, fejlődött a demokratizmus. Ugyanez mondható el a KISZ bekapcsolásáról, a hallgatók — bár egyes esetekben előfordultak szervezési hibák — részt vettek a döntések előkészítésében is.

A munkahelyi demokratizmus terén azonban még sok a javítanivaló. A KISZ vonatkozásában hadd utaljak a tanszéki képviseleti rendszerre, ami nem igazán élő intézmény, holott rendkívüli jelentősége és lehetőségei vannak. A demokratizmust segíti elő működési szabályzatunk tervezett átdolgozása is, ami többek között az előléptetések eljárását pontosíthatja, a tanszékvezetői jogköröket, a valóságos tanszéki demokratizmus intézményes biztosítását segítheti elő. Hangsúlyozni szeretném, hogy nagy lehetőségeket látok a meglévő intézményes keretek jobb kitöltésében is, pl. a kari és egyetemi összoktatói értekezletekre gondolok, melyek egyoldalú információs fórummá szűkültek, holott kiváló lehetőséget nyújthatnának közös kérdések közös megbeszélésére.

— Hogyan ítéli meg az egyetem financiális helyzetét (bérek KK, rekonstrukció, kollégiumi feltételek javítása stb.)?

— Nagyon kedvezőtlennek tartom. Tovább is megyek: úgy vélem, eljutottunk ahhoz a határhoz, ami után már nem lehetne felelősséget vállalni a feladatok zavartalan ellátásáért. Ami a béreket illeti: tavaly számítások készültek, kimutatva, hogy oktatóink reálbére — szemben az országos tendenciákkal — az elmúlt 5—6 évben egészében csökkent. Csak példaként említem, hogy egyik tanszékünkön a tanszékvezetői poszt betöltetlen. A sorozatos tárgyalások kapcsán két olyan jelölttel is beszélgettem, aki szívesen is jött volna és nagyonis alkalmas lett volna, de jelenlegi, hasonló szintű államigazgatási munkaköréhez képest 4—5 ezer forintos havi bércsökkenés következett volna be, amit nem tudtak vállalni. Ami viszont a különböző mellékjövedelmeket illeti, számos restrikció szolgálja a jövedelempolitika országos céljait. Ezekkel önmagukban egyet is lehet érteni, összességükben a mi területünkön — bérrendezés nélkül — mégis vizsgálatot érdemelnek.

Az egyetem ellátottsága sok tekintetben egészen kritikus. Három éve írtam alá a megállapodást a miniszter elvtárssal, ami szerint ebben a tanévben már megkezdhettük volna a részleges beköltözést a közlekedési kar Kinizsi utcai kollégiumunk melletti épületébe. Jelenleg nemcsak költözködésről nincs szó, de határidőt sem tudnak mondani. Ugyanígy áll a helyzet az épületünkben közel 30 helyiséget lefoglaló Egyetemi Számítóközpont kiköltözésével, törzsépületünk elodázhatatlan rekonstrukciójával, kollégiumi helyzetünkkel. Az elmúlt évtizedek egyetemi konjunktúrájából nekünk érthetetlenül kevés jutott. Most pedig költségvetésünk reálértéke is állandó csökkenésben van. Idén pl. másfél millió forinttal nőtt a törökbálinti kollégium bérleti díja, félmillióval emelkedett a Kinizsi utcai kollégium fűtőolajköltsége, többszörösére ugrik a telefondíjtétel stb., s mindezekre nem nyújt fedezetet költségvetésünk, aminek végül is mintegy 5 százaléka hiányzik. Ezt ismételten és a legkülönbözőbb fórumokon szóvá tettük. Úgy tűnik, főhatóságunk ma már elfogadja érveinket, s azt a konzekvenciát is levonta, hogy rendkívüli intézkedésekre van szükség. Biztos vagyok azonban benne, hogy még kemény csatákat kell folytatnunk.

— Ilyen gazdag rektori tevékenység mellett bizonyára minden más elképzelése és terve háttérbe szorult. Ennek ellenére azóta megjelent könyvei bizonyítják, hogy intenzíven kutat. Mint oktatónak és kutatónak mik a tervei a következő három évre?

— Kutatómunkám valóban jócskán háttérbe szorult és úgyszólván teljesen eltűnt a szabad időm, hiszen olvasni, kutatni, írni gyakorlatilag csakis nyáron, a hétvégeken és este, de méginkább a kora reggeli órákban tudok csak. Ha több megjelent, munkámra utalhatott, az részben ebből a rablógazdálkodásból magyarázható. A másik ok pedig az volt, hogy az elmúlt három évben gazdag volt az előző évek eredményeinek betakarítása. Talán soha ennyi publikációm nem jelent még meg, mint ezekben az években: a Magvető Kiadó gondozásában tanulmánykötetem látott napvilágot az elmúlt 15 év termésből. Tankönyvet adtam ki a szocialista gazdaság fejlődésének történetéről, de ez is a korábbi munka összegezéseként született. Amerikában 1974-ben kiadták az itthon 1969-ben megjelent Középkelet-Európa gazdasági fejlődéséről szóló kötetet, s 1976-ban már megjelent a második amerikai kiadás is. Angliában ugyancsak 1974-ben adták ki az itthon 1972-ben publikált, A magyar gazdaság száz éve c. kötetet. Ugyanezt a munkát Olaszországban az idén adták ki. Ha ezeket egymás mellé teszem, hat kötet a polcon, 1974—76. közötti megjelenéssel — de korábbi eredettel.

Igaz viszont, hogy az intenzív kutatást nem szüneteltetem, enélkül meglehetősen boldogtalan lennék. Munkám újabb eredményei azonban leginkább néhány tanulmányban öltöttek testet, amiket a Valóság, a Közgazdasági Szemre, Történelmi Szemle, Társadalmi Szemle és a Gazdaság publikált. Ezeket a munkáimat szerettem, talán azért is, mert aktuális, a jelennel összefüggésben álló kérdésekhez kapcsolódtak.

Ami terveimet illeti, az már a jelen munkámban gyökeredzik. Rövidesen megjelenhet a Középkelet-Európa kötet jelentősen kibővített második kiadása, de — Ránki Györggyel együtt — tovább bővítjük az összehasonlító elemzés körét. Kelet-Európa mellett az európai elmaradottság problémáit is bekapcsoljuk a vizsgálatba. Készül Az európai periféria az ipari forradalom korában című összehasonlító tanulmánykötetünk.

Ezzel kapcsolódik össze, hogy a nemzetközi szakon már e tanév 2. félévétől megkezdem az európai gazdaságtörténet előadását. Folytatom a munkát szakszemináriumommal és változatlanul tartom féléves előadás-kurzusomat az I. évfolyamon. Az elmúlt évek heti 6—8 órás oktatási terhelésemen azonban csökkentenem kellett, s ezért átmenetileg sajnos TDK csoportomat is beszüntettem. Mivel ez különösen közelállszívemhez, remélhetőleg a következő években etekintetben is lehetőségem nyílik az újrakezdésre.

Befejezésül szeretném elmondani, hogy munkám minden területén nagy szerepet játszik a jó kollektívák segítő, ösztönző közege. A gazdaságtörténeti tanszék jó kollektívája, közvetlen munkatársaim az egyetemi vezetésben, a kritikus szellemű egyetemi vezető testületek, igényes párttestületeink és társadalmi szervezeteink közege volt az előző években végzett munkám és a következő évek teendői elvégzésének segítője és biztosítéka.

---

fotelbe kényszeríteni. A klub születéséről, a további tervekről beszélgetünk.

Egy unalmas mérnöki alapismeretórán beszélgettünk, hogy kelene valamit csinálni az egyetemek között is...

Már korábban is sok szó esett arról, hogy miért van ez a hallgatólagos ellenségeskedés, ahelyett, hogy a kapcsolatokat keresnénk. Első lépésként az ELTE-vel szerveztünk klubtalálkozókat, ez adta ennek a klubnak az ötletét.

Kérdés csak az volt, kiket válasszunk be? Végül öt egyetem mellett döntöttünk. Nyáron táborokban megindult a szervezés, az egyetemeken kialakult egy aktívahálózat, akik ötleteket gyűjtöttek, szerveztek. (A közgázon vajon ki csinálta mindezt?) Elkészítettük az INFORMATER-t és 2000 példányban szétszórtuk, ahol csak tudtuk. Ahova nem került el, oda eljutott a híre. Így fordulhat elő, hogy többen vannak itt a klubban az orvosiról, pedig oda nem is jutott, mint a közgázról.

— Milyen céllal alakult meg a klub?

— Azt akarjuk, hogy egy bölcsész tudja, hogyan él, mit tanul, milyen problémák foglalkoztatják a műszakin tanuló diákot és fordítva.

Ez a klub lehetőséget teremt a közös gondok megbeszélésére, kapcsolatok teremtésére, egymás munkájának segítésére. Ezért később közelíteni akarunk a beszélgető-vitázó formához.

— Már az első alkalommal is telt ház volt. Hogyan tudjátok majd összefogni ezt a tömeget?

Az egyes összejöveteleken 200 fő után kaput zárunk. Mást nem tudunk tenni.

Érkezési sorrendben szívesen látunk mindenkit, de 200 fő után elnézést kérünk és kitesszük a táblát.

A vitákat egy angol eredetű 6 X 6 elnevezésű aktivizáló játék alapján képzeljük. Bedobunk egy témát, a társaságot 6 csoportra osztjuk. Ezek külön-külön megbeszélik, ha sikerült, kialakítanak egy álláspontot és választanak egy hangadót, aki ismerteti a csoport nézetét és ha véleményeltérések vannak, akkor a 6 hangadó vitázik, amelybe bárki beleszólhat.

— Kik irányítják a klub munkáját?

20 fős vezetőségünk van. Azokból áll, akik eljöttek az első találkozóra. A vezetés nem zárt dolog, aki dolgozni akar velünk, szívesen fogadjuk.

Milyen gyakran lesznek klubösszejövetelek?

— Terveink szerint az első félévben minden második héten, pénteken jönnénk össze, 5—10 óráig. De a szervezők számától, az érdeklődéstől függően sűríthetjük is a programot. Jövő alkalommal is itt leszünk. A műsort a most hallott ötletekből állítjuk össze és ezenkívül fellép a SZKENÉ színpad társulata.

— Az anyagi terheket ki viseli?

— Egyelőre a BME KISZ-szervezete, utána közteherviselés lesz.

— A péntek esti közös együtléteken kívül van-e valam más tervetek az egyetemi kapcsolatok erősítésére?

— Egyetemi klubokat felmérő csoportok indulnak körútra. Ötleteket gyűjtenek, tapasztalatokat cserélnek. Tervezzük, hogy a téli népművelési gyakorlat megbeszélése is ezen a klubon keresztül történjék. Így el lehetne érni azt, hogy a TNGY-on részt vevők már jó ismerősként menjenek a gyakorlatra. Tervezzük, hogy a klubon belül az azonos reszortmunkát végzők is megismerkedhessenek. Az Intermater lehetőséget kínál a közös problémák megbeszélésére.

BEMUTATKOZIK A MARTOS

A szünetben, amíg közvélemény-kutatás folyt a klubról, a Martos Stúdió munkatársai előkészítették a terepet. Közismert, hogy a stúdió az ország legjobb „amatőr" rádiómműsorait készíti. Nem csoda, ha bemutatkozásukat nagy várakozás előzte meg. Nem is csalódtunk! Pergő, élvezetes műsorban mutatták be munkájukat, műsoraikat és meglepetésként mindezt „megfejelték" egy ritka interjúval; Munkatársuk riportot készített a szakma fortélyairól egy „olyannal" a Hotel Duna Intercontinental egyik szobájában.

Az est végén discoműsor rázta még összébb a jó hangulatú társaságot. Egy régóta várt és sürgetett kezdeményezést indítottak útjára a műegyetemisták. A vállalkozásukhoz még négy másik egyetem segítségét kérték, hogy végre olyan fórum jöhessen létre, ahol a budapesti egyetemisták a közös szórakozás mellett a közös gondokra, problémákra is közös hangot találnak.

Az első összejövetel után nyugodtan elkönyvelhetjük, hogy erre minden remény megvan. S ha így van, akkor az „Egy városban — de külön várakban" tarthatatlan álláspontja" is a múlté.

S. J.

MIT TEHET AZ EMBER?

Kemény, keserves próba, terhet jelentő élmény a Foglalkozása: riporter. Keserves próba már egyszerűen azért is, mert valóban kín végigülni ezt a legutóbbi Antonioni filmet. Természetesen nem mintha a film unalmas, üres, vagy netán száraz volna. Ellenkezőleg. Az ok ami benne erény, érték: a különleges, lélegzetelállító szuggesztívitás, a szinte megfoghatatlan, utánozhatatlan hangulatteremtő képesség, és az összetéveszthetetlen, sajátos, Antonionira jellemző zsenialitás amellyel a társadalomból az emberbe sűrűsődött, lecsapódott, a benső, szubjektív folyamatokat a környező tárgyi világba viszszatükrözteti. Ez az, amiért a néző majdnemhogy fizikailag is átéli anak a vásznon vergődő embernek a lelki végvonaglásait, egy kapituláció egész történetét.

Izgalmas és tanulságos próbatétel ez a film az ízlés, az ítélőképesség számára is. Ki tudunk-e szabadulni ideológikus és személyes előfeltevéseink, előítéleteink csapdájából, képesek vagyunk-e letérni megkövesedett befogadási reflexeink vágányáról ha kell? Megtanultuk-e már hogy a kommersz, a giccses, a silány, a gondolatszegény nem azért olyan, amilyen mert cselekménye van és festői beállításokban tálalják? Vagy hogy egy olyan jelenet, motívum, amit hétköznapi, „háromnegyedművelt" sznobizmusunkkal már-már közhellyé minősítenénk, avatott kézben akár zseniális mű részévé is szervesülhet (amint jól példázza ezt a Jelenetek egy házasságból című Bergman film)? Hogy a részt legelsősorban és legalapvetőbben az egész minősíti?

Krimitörténetével, idegenforgalmi prospektusokra emlékeztető pittoreszk beállításaival ugyanis Antonioni (meglehetősen fesztelenül és lelkiismeretlenül) mindent megtesz, hogy egy altató, andalító illúziót keltsen bennünk: filmje könnyen „felérhető", könnyen helyére tehető és könnyen megítélhető. Ennek az ellenkezője az igaz.

★

Nehéz, nagyon nehéz közérdekűen, hasznosan írni vagy beszélni erről a filmről. Kikerülni, illetve folyamatosan kerülgetni a pusztán személyes jellegű élménytartomány teljesen érdektelen szellőztetésének, a másik oldalon pedig a mű ideológikusan normatív megközelítésének — éppen az élményt veszejtő — zátonyait. Teljes evidenciával, metsző logikával átvilágítani azt, hogy miért filmtörténeti jelentőségű, maradandó alkotás a Foglalkozása: riporter. Mindezt lehetőleg a harmadik — és sokadrendű gondolati kiágazásoktól való fegyelmezett tartózkodással, összefogott és egységes gondolati pályán haladó, a mű lényegének alárendelt objektív szubjektivizmussal.

Küszködik, birkózik azonban az ízlés és a logika mellett, illetve ezek foglalataként a nyelv is, hogy — hol a pátosz magasabb régióiba lendülve, hol sután és nehézkesen döcögve — megkísérelje a tulaidonképpeni lehetetlent: egy egészen, minőségileg más konkrétúságú és szerkezetű közlés adott formában történő reprodukálását.

Végül is nem kis dologról értékek felismeréséről, megőrzéséről, hasznosításáról van szó.

★

Mit tehet az ember, ha úgy érzi: munkája, tevékenysége, személyiségének minden megnyílvánulása távol van a társadalom valóságos erőinek valóságos konfliktusaitól, ellentmondásaitól, távol az igazán lényeges, mindent eldöntő frontoktól? Ha úgy érzi: saját személyes gyakorlata is távol van attól, hogy ne csupán személyes, kizárólag önönmagát változtató és ezért „illuzórikus", hanem a társadalomra vonatkozó, változtató és befolyásoló gyakorlat legyen? Ha rádöbbenvén zsákutcájára visszatér (megkísérel visszatérni) kiindulópontjához, hogy valamiképp másként újra kezdje-folytassa, valamiféle iszonyú, leküzdhetetlen tehetetlenségi erő foglyaként rádöbben ennek lehetelenségégére is? Hiszen mindig, elejétől fogva azt tette, amit tennie kézenfekvő volt, ami lehetőségében állott, amitől eltérő végig soha fel nem merült — amire képes!

Mit tehet az ember, ha világossá válik: a valóságot olyan metszetben, olyan fényben látja, amelyben a lényeg sohasem tárulkozhat fel, amelyben az igazi cél, az igazi ellenség, éppen a legdöntőbb frontok nem válnak láthatóvá? Ha a világról, a társadalomról, az emberekről szerzett tudása igaz, helyes ugyan, de olyan metszetű, szerkezetű, hogy minden reális, értelmes, a személyiségen túlmutató cselekvésre alkalmatlan, semmiféle érdemi fogódzót, támpontot nem nyújt? Ha élete során kiizzadt ismeretei, igazságai éppen helyességükben és valóságukban esetlegesek, használhatatlanok? És ha rádöbbenvén zsákutcájára, megkísérelné a lehetetlent — másként, más módon újrakezdeni a megismerést — természetesen csak ennek lehetetlensége derülne ki?

Mit tehet az ember — esetleg történetesen alkotó: tudós, művész, filmrendező vagy riporter (ez tulajdonképpen lényegtelen, mert alkotni majdminden emberi tevékenységben lehet) —, ha nem elégíti ki, sőt, kínozza alkotásainak „partikuláris" igényeket kielégítő volta, az ezeken az igényeken való túllépés eleve elrendelt lehetetlensége?

Mit tehet az ember ha végül átérezve lehetőségeinek ilyetén korlátozottságát, rájön, arra is, hogy környezetétől mindeddig érdemi segítséget nem kapott, szerepjátszásra késztetést annál inkább? És a netán elvállalt militáns, társadalomalakító szerep adott körülmények közt csak cirkuszi, jobb esetben színházi teljesítmény lenne?

★

Ezek a riporter igazi kérdései. Ezek személyiségének tudatosult vagy nem tudatosult gyötrelmei és konfliktusai; ezeket a gyötrelmeket hordozza a film minden kockája, színhelye, beállítása szituációja, a színészek minden gesztusa, mondata és megnyílvánulása a sivatagtól egészen addig a bizonyos rácsos kitekintésű szállóig.

A riporter nem rezonőr, nem a művész szócsöve, tudatossága a mű teremtett világán belüli tudatosság, és (neki is, mint mindig mindannyiunknak) személyisége különböző mélységű rétegeiből származnak megnyilatkozásai. Kapitulációja nem válasz, hanem éppen a válasz hiánya. A feloldó megoldást nekünk, nézőknek kell a való életben, tudatos cselekvésünkkel megtalálnunk.

★

„Intellektuális" nyavalygás? Tetszelgő kirakat-szenvedés? Meddő és érdektelen filozofálgatás? Csodálatos, mélységekbe hatoló, felszín mögé látó, rejtelmeket átvilágító művészet! Lerágott csont? Ezerszer megcsinálták már? Antonionié a teljes, értékes, maradandó. Az ő filmjére áll: egy élő klasszikus klasszikus alkotása.

Zimányi Zoltán

Indul a gólyaklub

A címben szereplő egyszerű jövő időt már nyugodtan tekinthetjük múlt időnek is, hiszen szeptember 21., a nyitóösszejövetel óta már másodszor is összegyűltek a gólyák az egyetem Központi Klubjában.

Felváltva hallhattunk előre szervírozott, és fizetségként frissen előálló számokat a jó hangulatú „étterem"-műsorban.

A legsikeresebbnek *Bognár Tamás* Sherley duója, a diaporáma vetítés, valamint az afgán *Sahar* dél-indiai táncbemutatója bizonyult. Ezek után következett a már szokásosnak mondható kérdéskeresgélés, amikor is tíz, jól eldugott életrajz részletet kellett a csapatoknak előkeríteni. Ez is része volt annak a nagyszabású versenysorozatnak, amely *Hidvégy Gábor* irányításával indul az elsős csoportok között.

Kis szellemi torna után némi fizikai megpróbáltatás várt azokra, akiket nem riasztott el a másnapi számítástechnika dolgozat. *Bubó és Béci* felszerelkeznek, hogy kezdetét vegye izmokat mozgató zenéjével a disco.

Amíg a B. B. duó az előkészületeket végezte, *Aranyos Tibort*, az elsős klub állandó műsorvezetőjét és egyik fő szervezőjét arról kérdeztem, *milyen céllal és milyen tervekkel kezdte el munkáját a klub?*

— Már tavaly is működött a gólyaklub, de sajnos — akár csak az egyetem nagy klubja — későn indult be. Ez azzal járt, hogy az elsősök nagy része addigra már lekötötte magát máshova, így aztán nem tudtuk őket igazán „megfogni" magunknak. Na, meg hiányzott a tapasztalat is, hiszen ekkor még semmilyen múltra sem tekinthettünk vissza.

Az idén okulva a tavalyi hibákból, amilyen hamar csak tudtuk, beindítottuk a klubot.

Célunk elsősorban az, hogy segítsünk megszokni az elsősöknek az egyetem légkörét, segítsünk egy kicsit a beilleszkedésben. Persze egyúttal *be szeretnénk őket vonni az egyetem mozgalmi-kulturális életébe is,* hátha valaki ezeken a rendezvényeken szereti meg a klubvezetői tevékenységet. Órájuk alapozhatunk aztán az elsős klub, de az egyetem nagy klubjának szervezésekor is.

Úgy véljük, *a problémák megoldásában is segíthetünk,* elsősorban *„Fórum"-jainkkal,* amelyek során kicsit könnyedebb hangvételben hallhatnak az őket érdeklő, komoly kérdésekről.

Nem mellékes természetesen a szórakozás sem. Lehetőséget akarunk biztosítani arra, hogy *ismét együtt legyen az évfolyam Törökbálint és Kőhegy után.*

Mindezen célok elérése érdekében *három részre osztjuk a klubok műsorát.* Az első komoly részben a félév folyamán rendezünk ismét diaporáma vetítést, olyan műsort, amelynek szereplői a klubtagok. A vizsgaidőszak előtt szervezzük meg a *„vizsgafórum"-ot* és persze még sok-sok érdekes ötlet várja az elsősöket.

A második részben a már folyó *vetélkedősorozat további fordulóit bonyolítjuk le,* s végül, de nem utolsósorban a B. B. disco zenéjére lehet táncolni.

Indult — s befutott a gólyaklub.

Király László

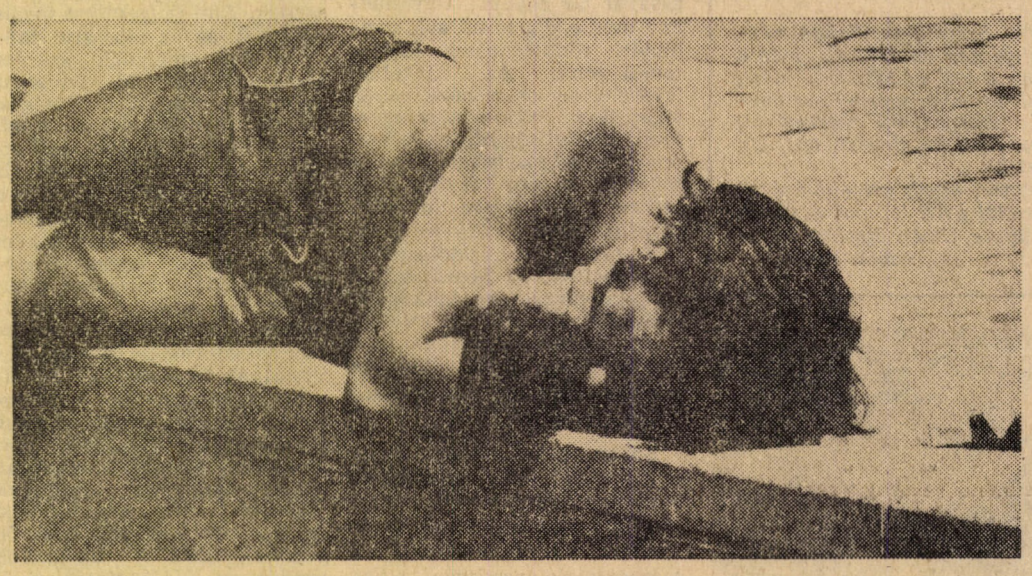

A riporter tragédiája vagy a társadalom agóniája

„Mit csináljon az, aki ujjai között megérezte az űrt? Mit tegyen az, aki a semmit már magába zárta, és miközben mindenki félistennek nevezi, ő tudja, hogy a tehetetlenség már az űr részévé változtatta? Mi legyen azzal, aki többet tud, mint amennyit tehet, s lassan a vágy meg a lehetőség közötti szakadék puha mélységeibe merül?..."

(Bretter György)

Filmszínházainkban teltházak előtt vetítik *Antonioni* új, *Foglalkozása: riporter* című filmjét. *A közönségsikeren túl a filmszakma és a kritika köreiben is élénk figyelem és parázs viták kísérik ezt a rejtélyes „bűnügyi" filmet.* Miért ez a nagy felhajtás, az új produkció körül? Valószínű azért, mert a filmben *a bűnügyi sztorin túl, sokkal több van.* S ezt a többletet nem a cselekményben, a felszínen kell keresnünk, hanem ennek hátterében.

Antonioni *minden egyes filmje egy-egy szereplő lélekrajza, amelyhez csak keretül szolgál a történet.* Alkotásai talán azért is jelentenek problémát, mert a nézők egy részének képzelete csak a világos, gondosan építkező, minden szálon pontosan „elvarrt", kerek történetekhez szokott. *Már első világhírű, maradandó filmjei* (A kiáltás, Az éjszaka, A kaland, A vörös sivatag) *esetében is ez a félreértés, a téves, leegyszerűsített értelmezés váltotta ki a közönség és a kritika ellenkezését.* Később, amikor az elkészült filmek alapján *elemezni kezdték az egész életművet, világossá vált, hogy Antonioni minden egyes művének az elidegenedés a központi problémája,* úgyszólván minden egyes hőse elidegenedett ember, *akiket foglyul ejtett a környező tárgyi világ és akiknek épp ezért egyre szűkülő térben kell megvívniuk magukkal és a környező világgal mindennapi harcukat.*

Antonioni ezzel a filmjével is ezt mondja: *„Az egyént mind nagyobb, mind absztraktabb cselekvés-struktúrák integrálják. Az alanyban megkezdődik egy betegségfolyamat, de a betegség infekciója rajta kívül van; a világ (vagy egyszerűbb fogalomként; a társadalom) mind bonyolultabb struktúrájában. Az egyén elveszti intim kapcsolatát a világgal (környezetével) egyensúlya felbomlik, s ő mindjobban alárendelődik, többszörösen is, a föléje növő hatalmas struktúrának. Mint az egyszerű ivarsejt, melyet bonyolult organizmus-óriások integráltak."*

Így *azok, akik elég magasan helyezkednek el ebben a hierarchiában, s van bizonyos rálátásuk a dolgokra* — van szemük és eszük is a folyamatok megértéséhez — s nem a mindennapi léthez kapcsolódó kérdések foglalkoztatják őket (Antonioni minden egyes filmje olyan társadalmi miliőben játszódik, amelyet „felső tízezer" névvel szokás jelölni) *azok arra a felismerésre jutnak* (így a riporter is), *hogy helyzetük reménytelen, mert ebből a „csavarlétből" nincs kitörési lehetőség. Az aktív ellenállás a struktúra és a hatalom mindent* (az embert is) *átszövő gépezete miatt lehetetlen* (a zsarnokság bennünk van), *s csak az érvényesülhet* (az maradhat meg), *aki betartja a játékszabályokat. A játékszabályok betartása ilyen antihumanizált körülmények között azonban egyenlő az értelmes emberi élet elvetésével.* A kérdés tehát az, ami minden gondolkodó emberben fel kell, hogy merüljön; *mi legyen azzal a tudással, amelyik tudja, hogy ez a tudás a világ, a társadalom, a környezet szorításában nem érvényesülhet.*

Antonioni *filmjével azt a választ adja; bekövetkezik egy kritikus állapot és azon túllépve az ember feladja a harcot, meghal, meg akar halni, az értelmetlen élet helyett a halált választja.* Csak ez az egy döntés marad számára, amiben szabadon választhat. *Bár ez a döntés is csak a fizikai halál esetében szabad.*

Antonioni riporter hőse a személyiségcsere alkalmával először csak mint társadalmi lény hal meg. Fizikailag megpróbál a társadalomból kilépve „örökre" lelépni valahová Dubrovnikba vagy Barcelonába, mindegy. Antonioni azonban utolsó, kalandos útjával nagyon jól mutatja be, hogy *hőse számára még ez a választás sem lehetséges.* A társadalom gépezete *a „szökevény" nyomába ered* (a felesége felismeri a fényképcserét, a tv-producer kutatni kezdi a „témát", az afrikai hatalom provói a „csempészt" keresik, a spanyol rendőrség pedig az eltűnt embert, a fiatal lány „közbeavatkozásáról" most nem is beszélve) és vissza akarja szerezni „szökött báránykáját". *A riporter számára így nem marad más hátra* (mikor végre felismeri, hogy a felesége, a barát, a rendőrség mind őt keresi) — *ha nem akarja vállalni régi énjét —, mint a végleges fizikai halál.* Ezért nincs kidolgozva a filmben ez a jelenet. A lélekrajz szempontjából teljesen lényegtelen, hogy a riporter hogyan hal meg. A lényeg, hogy nemcsak társadalmi lényként, de fizikailag is meghal.

Egyik legfontosabb kulcsjelenete a filmnek az, amikor a volt feleség nem, a fiatal lány pedig felismeri az azonosítás alkalmával a halott férfit. „Igen, én ismertem". Hangzik el a sokak számára érthetetlen mondat. Vajon miért? Kulcsjelenetet írtam, s nem véletlenül. *A filmben ez a mondat nagyon lényeges, mondhatnám ebben a lassan hömpölygő, lehangoló, pesszimistának tűnő filmben ez a mondat, illetve ennek tartalma teszi Antonioni művét kiemelkedő és sokáig maradandó alkotássá.* Ahhoz azonban, hogy megértsük a mondat jelentőségét, *a lány alakját és szerepét is alaposabban szemügyre kell venni.* A riporter Londonban pillantja meg először. A lány olvas, napozik, szemlátomást nagyon ráér. Másodszor Barcelónában találkozunk vele. Kiderül *tanul, az építészet érdekli.* A riporter szorultságában segítségét kéri, s a lány nemcsak elhozza a szállodából csomagjait, hanem a magáét is azok mellé teszi. *Elkíséri a riportert, akiről csak annyit tud, hogy „nem önmaga", üldözik és menekül.* Miért teszi, *mi indokolja ezt a váratlan csatlakozást?* Egyes kritikák hippilányként említik, s ha ez erős túlzás is, de *a lány típusa azonosítható azzal a diáktípussal, aki részt vett a diákmegmozdulásokban és azok visszaszorulásával, most könyvei mellé húzódva „izzik benne a parázs",* s aki *arra vár, hogy ismét a cselekvés valamilyen formája vegye át a mozdulatlanság helyét.* Vagy ha nem is cselekvés, addig is valamilyen kaland. *A riporter ezt a kalandot, a mássságot, a változatosságot hozza meg a lánynak.* Útjuk során a lány többször is érdeklődik *ki is ez a rejtélyes férfi,* de az eleinte nem árulja el magát, *csak lassacskán derül ki, hogy a jóképű külső, fegyvercsempészt takar,* aki a gerilláknak „szállít" fegyvert. *A lány azonnal lelkesedni kezd,* biztatja a férfit, de csak addig, amíg a férfi a narancsligetben a „régi énjével" akar ebédelni. A lány erre a visszalépésre faképnél hagyja és csak a riporter kérésére száll ismét vissza az autóba. *Hogy mennyire nem érti kivel ül egy kocsiban, azt bizonyítja az is, hogy a film vége felé a „lerobbant" gépkocsi mellett a férfit Robertson hitének vállalására akarja rávenni.* Utolsó állomásukra, a szállodába sem a feje, hanem a szíve viszi. Itt azonban *a riporternek a vakról szóló meséje mindent világossá tesz számára.* Sokat mondó az a jelenet, ami ezután következik. A lány az előszobában összecsomagol, majd ölébe temetett fejjel és a tehetetlenségtől összeszorított öklökkel ül le a székre. A kamera itt képet vált. *A riporter fekszik az ágyon* — a kamera a riporter szemével kinéz az udvarra. *Mit látunk? Rácsokat, rideg falakat, port, piszkot, magatehetetlen öreget, az öreget megdobáló kisfiút, kóborló kutyát — egy sivár, lehangoló, üres világot. A kamera a riporterre vált, aki rágyújt és elfordul az ablaktól (ettől a világtól) és már csak holtán látjuk újra ugyanebben a helyzetben. A kamera* közben ismét az udvarra szegeződik és végtelenül lassan közelítve mutatja be és *nyomatékosítja az előbb látott sivárságot.* Az udvaron ezalatt megjelenik a lány, az afrikai diktatúra bérencei és végül a rendőrségi autó a feleséggel. *Az azonosítási jelenet az előzőek alapján világosan érthető. A feleség számolva a felismeréssel járó procedúrákra, kényelemből, mély érzelem hiányában nem ismeri (nem hajlandó) meg a férjét. A lány, aki a riporter tanmeséjéből felismerte a férfi megmásíthatatlan, végleges szándékát, ezért mondhatja a rendőrtiszt kérésére; „igen, én ismertem".*

Ez az utolsó mondat *Antonioni figyelmeztető, humanista üzenete a nézőnek. Tudatosítja azt a problémát, amelyet korábbi filmjeiben hősei még csak éreztek,* s amelynek szorításában céltalanul és tanácstalanul vergődtek, vegetáltak (a Nagyítás hőse) vagy csak képzeletben, vágyaikban robbantották fel az őket szorongató környezetet jelképező dolgokat (Zabrinskie Point).

A riporter halálával (a vele bemutatott példával) és a lány „igenjével" *Antonioni biztatást csepegtet azokba, akik hasonló problémákkal küzdenek, hogy van remény, mert vannak, akik nemcsak érzik, de már tudatosították is ezt a problémát és a felismerés után képesek lesznek megfékezni az egyre jobban elburjánzó, elembertelenedő világot. Sokan azt vetik a rendező szemére,* hogy pesszimista kicsengésű alkotásaival *csak a nihilt mutatja meg anélkül, hogy az ebből kivezető utat is felvázolná. Antonioni valóban nem kínál filmjeiben receptet, csupán felhívja a figyelmet, vigyázat, rossz úton járunk.* Legtöbb, amire a művészet vállalkozhat, hogy *lámpásként mutatja az utat, amit aztán a társadalomtudósok, a tudomány, jelen esetben a filozófia, pszichológia, szociológia boncolgatva, elemezve kitapos, járhatóvá tesz.* Antonioni *lámpása* jelen esetben azt *mutatja, hogy az ember megértette, tudatosította azt az elidegenítő folyamatot, amely az utóbbi időkben a markában tartja. Ez a tény pedig már magában hordozza a változtatás,* a cselekvés csíráit, lehetőségeit is.

Sebők János

A legegyetemibb sportág

Nyolc—tíz évvel ezelőtt, még mindenki jót nevetett, amikor a tájékozódási futásról esett szó. Futni? Méghozzá gyakran hegynek felfelé!? Közben még el is tévedni!?

Aztán évekkel később egy csinos, szőke tanárnő a budapesti Spartacus versenyzője világbajnokságot nyert és egyre-másra utasította maga mögé a rangos világversenyekben a legjobbaknak tartott Skandináv futókat. Igen, *Monspart Saroltáról* van szó, vagy ahogy a Magyar Ifjúság címlapjáról is olvashatjuk, *Saciról*. Az ő sikeres hazai és külföldi szereplései nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy hazánkban is tömegesen kezdjék el ezt a sportágat.

De lássuk csak, mi is a lényege a tájfutásnak. A részvevőket a versenyt rendező cég, vagy szakosztály kiviszi, tegyük fel valamelyik hegységü szívébe, ahonnan 1—2 perc különbséggel startolnak. A futó olyan részletes térképet kap, amelyen a gödörtől kezdve a vadetetőig minden tereptárgy megtalálható, sőt különböző színekkel és ezek árnyalataival a növényzet minőségét is jelzik. A versenyző feladata az, hogy a térképen kijelölt pontokat tájoló segítségével, no meg nagy figyelemmel a megfelelő sorrendben „fogja meg", lehetőleg minél gyorsabban. *A verseny távja a lányoknál 5-től 8 km-ig, a fiúknál 8-tól 13 km-ig változik*, függően attól, hogy az illető milyen minősítést, osztályt ért el előző eredményei alapján. Különleges tehetséggel *egy kezdő akár már a következő év elején Monspart kategóriájában futhat, bár az ilyen nagyon ritka.* Szorgalommal, sok gyakorlással és szerencsével azonban *egy év alatt két osztálynyit bárki előre ugorhat.*

Sokan azért húzódnak vissza ettől a sporttól, mert futni kell, gyakran még felfelé is. Nos, ezek óriásit tévednek. Eddigi tapasztalataim szerint (persze ez a kezdeti időszakra vonatkozik) egy igen közepes futó, jól tájékozódva könnyen legyőzi az ész nélkül, pontos tájolást elkapkodó gyorsabb lábú versenyzőtársait. Igazán nem vagyok elfogult, mert minden más sportot is nagyon szeretek és tisztelek, *de ennél egészségesebb, egész éven át űzhető olcsó testmozgás nem sok található.* Különösen egyetemistáknak, akik sokat vannak a négy fal között.

Bármilyen furcsán is hangzik, de egyike azon sportoknak, amely *intenzíven fejleszti a memóriát, kombinatív és koncentráló képességet.* Néhány labdajáték után *a „legkülönösebb anyagi támogatást,* például drága felszerelést, vagy a mindig hiányzó tornatermet nem igényel.

Most pedig néhány szó *a Közgáz Tájfutó Szakosztályról.* Jelenleg *12 leigazolt versenyző van,* akiknek zöme ez év februárjában kezdett. A tagok között *másodikosok, harmadikosok, végzősök, sőt egy már végzett hallgató is megtalálható.* (Ennek a sporttnak *korosztályt tekintve csak alsó határa van,* az is olyan hat év körül, a felső tart a végtelenhez, mert például *a skandináv versenyeken még 60 év feletti kategória is van.*

Lényegében a *Dunántúl összes hegyeiben versenyeztünk már. Az áprilisi Egyetemi és Főiskolás Bajnokságról egy aranyéremmel és egy 6. helylyel tértünk haza.*

Sopron Kupán egy bronzérem és egy 6. helyezés, a múlt heti Mecsek Kupán pedig 1 csapatarany és két ezüstérem egyéniben volt az eredményünk. Ezeken kívül még sok egyéb helyezést is elértünk, hiszen *március 21-e óta a következő hétvégével 17. versenyünket futjuk majd Csongrádon.*

Szeptember elején egy *tíznapos edzőtáborozáson voltunk a Mecsekben, ahol nemcsak erőnlétileg a napi 15—18 km-es futástól, hanem technikailag is úgy érzem sokat fejlődtünk.*

Hetente kétszer tartunk edzést gellérthegyi, tabáni, vagy margitszigeti futással. Hétvégenként verseny, persze nem kötelezően, *függően attól, hogy ki ér rá.* A tapasztalat azonban az, hogy *versenyezni mindenki nagyon szeret,* hiszen itt bizonyosodik be, hogy nemhiába futotta — néhányan bizony egy kicsit talán kínlódva is —, hétközben a kilométereket.

Ami a további terveket illeti, természetesen *a hátralevő nyolc versenyen — mert november 14-ig tart az idei versenyév —, a tőlünk telhető maximumot szeretnénk nyújtani,* majd egy kemény téli alapozással a számunkra legfontosabb versenyen az Egyetemi és Főiskolás Bajnokságon még jobban szerepelni.

Nem utolsósorban a szakosztályunkba majd leigazoló lányokkal és fiúkkal megszerettetni ezt a sportágat a fokozatosság elvét betartva.

Azt mondják, ehhez a *sporthoz kell egy nagy adag megszállottság, egy kis „hiba" a fejekben.* Bizonyára így van, de vonatkozik ez minden más olyan sportágra is, amelyet az ember szívvel-lélekkel csinál.

Egy biztos! *A legnagyobb „hiba" annak a fejében van, aki tagadja a testmozgás fontosságát, nem képes legyűrni a lustaságát, vagy engedni kényelemszeretetéből.*

De hogy ne általánosságokkal fejezzem be —, mert ritka, hogy egy ilyen kevésbé ismert sportág ismertetése helyet kap a lap hasábjain és az olvasó is inkább az utolsó mondatokra emlékszik —, tehát *szeretettel várunk szakosztályunkba nemre való tekintet nélkül mindenkit, de elsősorban olyan elsős lányokat és fiúkat, akik még nem választottak az egyetemi szakosztályok közül* (még ha nem is jó futók).

Olyanokat, akik úgy érzik, komolyan vennék és meg tudnák szeretni ezt a nagyszerű sportot.

Petrich Ákos

Milyen a jó patronáló tanár?

Gólyaként, gólyák között próbáltam utánajárni:

— Ez elég nehéz kérdés — mondja *Ujhidi Tibi.* — Most jöttünk a középiskolából, és *bizonyos fokig torkig vagyunk az osztályfőnöki rendszerrel.* Elegünk van az „atyáskodó-anyáskodó" túlgondoskodásból, amely csak arra jó, hogy korlátozza egy kisebb közösség szabadságát.

Ugyanakkor, éppen a megszokás miatt, *kicsit azért szükségét is látjuk, hogy valaki törődjön velünk.* Vagyis szerintem *a jó patronáló tanár legyen közvetlen, majdhogynem baráti módon tartozzon a csoporthoz.* Jöjjön el velünk kirándulni, vagy üljünk le beszélgetni. *A csoportot befolyásolnia szabad, sőt, kell is, de ne próbálja ráerőltetni az akaratát.*

Szerencsi Jutka szerint ott kell kezdeni a kérdés vizsgálatát: *szükség van-e egyáltalán a patronáló tanárra?*

— Most még persze nehéz eldönteni, hisz azt sem tudjuk, mit várhatunk tőle egyáltalán, mi az, amiben segíteni tudhat. *Végül is amit eddig el tudtam képzelni segítségként azt az instruktor is meg tudja csinálni, és vele azért csak jobban megértjük egymást.* Lehet, hogy később azért másképp lesz. Főleg a vizsgaidőszakban. És itt nem elsősorban a szakmai segítségre gondolok. Engem nagyon zavarna, ha a patronáló tanár a „tanár"-ságával próbálna a csoportra hatni.

— Becsülni tudjam, felnézni rá — foglalja össze gondolatait *Pávó Katalin.* — *O mégiscsak egy „felnőtt', ha úgy tetszik kész ember.*

A patronáló tanár stabil pont legyen a csoporton belül. Olyan legyen a fellépése, hogy mindenki hallgasson rá. És nem csak azért, mert : a hivatalból kinevezett. Tudja helyére tenni az embereket, ha szükség van rá.

Borbély István a megismerés fontosságáról beszél.

— Most még elég nehezen tudjuk elhelyezni a patronáló tanárt, hisz alig ismerjük. Hát akkor ő hogyan ismerhetne bennünket?

Már két hét eltelt, és alig találkoztunk. Szerintem főleg az első időkben sokkal gyakrabban kellene együtt lennie a csoporttal tanórán kívül is. Persze ez nemcsak rajta múlik, hiszen *néha nekünk is meg kellene hívni egy-egy közös bulinkra.* Talán *így el lehetne kerülni azt, hogy a kapcsolat olyan „papírízű" legyen,* mint amilyen kezd lenni néhány csoportban.

Szendrey Szilvia már másodikos.

— Mi egy éve *azt vártuk a patronáló tanártól hogy képviselje az érdekünket, segítsen kialakítani a csoportközösséget. Hogy aztán nem sikerült, az nemcsak az ő hibája. De egy idő után, hogy nem éreztük, hogy közelednek hozzánk, mi is felhagytunk a próbálkozással. Pedig néha szükség lett volna rá.*

Összegezni lehetne, de felesleges. Hiszen a vélemények alapján a patronáló tanár ne csak szép, de okos legyen. Legyen közvetlen, és legyen komoly. Vagyis *ideális emberre lenne szükség. Ilyen pedig nincs.*

De csoport, és tanára jó kapcsolatának kialakítása mindkettőjük érdeke. És ezért mindkettőjüknek tenni is kell.

Király László

Enni vagy nem enni

A címben szereplő kérdést sokan felteszik maguknak, akiket ebédidőben vet balsorsuk a Makarenkó utcai Nyelvi Intézet és a kolesz környékére. Mert ugye

lehet enni ételt olcsón, hidegen és drágán melegen. Amellett sok mende-monda keringett az átalakítgatások óriási költségei körül... ide ömlik a pénz, fakultatív nyelvoktatásra meg nincs.

Végére akartam járni az ügynek és megkerestem Papp Béla elvtársat egyetemünk főmérnökét.

Ő aztán elém tárta a Makarenkó utcai Büfé Bisztró kacskaringós történetét. Az íróasztalán levő aktahalom egy példányával is bizonyítva állításait.

— Először az 1972/73-as tanév folyamán vetődött fel egy büfé létrehozásának gondolata. A büfét a Pest-Budai V. V. üzemeltette volna. Ez létre is jött viszonylag simán, de azonnal jelentkezett az igény, hogy melegétel szolgáltatásra is tegyék alkalmassá az objektumot.

Már ekkor látszott azonban, hogy a bővítési terv — vagyis hogy bisztrót is létrehozzanak az adott területen belül — kivitelezése nehéz lesz.

Erre számos jel utalt: először; amikor megrendelték a kiviteli terveket (1974. november)

az illetékes vállalat kapacitás hiányára hivatkozva nem vállalta a tervezést.

Az adott lehetőségekkel gazdálkodva úgy tervezték, hogy 100—150 főt lehetne ellátni (az intézet dolgozóit) 25—30-as turnusokban. Mosogatni nem volt hely, az eldobható edények pedig nem olcsók. A személyzeti szociális létesítményeket is el kellett helyezni.

A megoldásnak két útja kínálkozott: vagy helyszíni ételkészítés (gasztrofol-bisztro) vagy a „hozott anyagból" melegítőkonyha létesítése.

Sajnos ez az a pont, ahol az egész ügy vakvágányra futott. Tudniillik szállítási nehézségek és a kis terület miatt az első megoldást választották. Ezután jött a kötélhúzás az illetékesek és az érintettek között. A KÖJÁL először nem engedélyezte az alapítást, mondván, hogy a hely kicsi, büfé és bisztro számára. Ekkor

el kellett venni az angol szakcsoport szobáját, amely ott volt a konyhatér mögött. Így a KÖJÁL áldását adta a dolgokra, csak épp a szoba átadását is külön rektori utasítással kellett kikényszeríteni.

1975. május 6-tól október 1-ig húzódtak a munkálatok, azonban

a KÖJÁL nem vette át a létesítményt,

mert hiányzott az asztalosmunka. 1976. január 2-án már külön bizottság foglalkozott az üggyel. Felmerült a probléma, hogy míg az intézet dolgozói ebédelnek

a büfé legyen zárva, hogy a diákok ne növeljék a zsúfoltságot. Ehhez a KISZ nem járult volna hozzá.

Végül is 1976.

márciusától már üzembehelyezték a Gasztrofol bisztrót. Itt azonban zsákutcába jutottunk, mert ez túl drága és az adagok sem nagyok,

az árhoz képest. Bizonyítékul ideírom az 1976. szeptember 27-i étlapot, ahogyan azt csúcsidőben 12.50-kor láttam: Pirított máj 17,50 Ft, szilvás gombóc 5,40 Ft, uborka 1,90 Ft. A máj ára és a választék lenyűgöző.

Így aztán a Nyelvi Intézet újra ezt kéri, hogy térjenek vissza a helyiségek gyökeres átalakításával és új területek pl. a portásfülke igénybevételével a melegítőkonyhás megoldáshoz.

Az igény jogos, hogy az intézet dolgozói jobban és olcsóbban egyenek, a diákok is szívesen látnának egy jobb étkezdét, főleg, ha használhatnák is. Most tehát van ugyan bisztrónk, de senki nincs megelégedve.

El ne felejtsem: eddig 195 ezer forintot költöttünk rá. Az átépítés kb. újabb 150 ezerbe kerülne...

Lapzártakor az illetékesek kötélhúzása még folyik.

Köves

Kettő 2 arcról

Berendezés

Gyakran hallani azt a mondást, hogy *új seprű jól seper,* Azt is sokszor mondják, hogy *jó az öreg a háznál.* Ebből is látszik, hogy *manapság menynyi mindenről beszélnek az emberek.*

Az előbbi példamondatok, a seprű és az öreg, az egyetem berendezési tárgyairól jutottak eszembe. Azt mondják — magam is láttam — hogy *egyes berendezési tárgyak kissé elavultak.* Különösen *igaz ez a székekre.* Rossz nyelvek szerint *több embert azért utasítottak el az egyetemről* —, helyhiányra hivatkozva — *mert nem volt elég jó szék, hogy leültessék őket.* Annyi testnevelési óra pedig még a TF-n sincs, hogy ne kelljen leülni.

Megint másoktól azt hallottam, hogy *voltak évek, amikor a felvételi keretszámokat még úgy állapították meg, hogy megnézték, hány ember fér el az I-es előadóban.* Persze, ezek az idők már elmúltak, jelenleg az ilyen hasraütéses módszereket a korszerű tervezés háttérbe szorította.

Azért nem lennénk igazságosak, ha csak a rosszat látnánk meg. *Szerkesztőségünknek például sikerült elérnie, hogy régi, életveszélyes bútorait ha nem is újra, de használhatóbbra cserélték.* Már fájó búcsút vettünk az oly sok derültség forrását jelentő székektől, a meghitt életveszélyt árasztó fotelektől — *úgy gondoltuk, soha többet nem látjuk őket.* Ám — ahogy mondani is szokták: — az élet olyan, mint a lavina, egyszer fenn, egyszer lenn. Így történt most is: *a fent említett bútorok egy részével fenn, pontosabban egyik harmadik emeleti tanszékünkön találkoztunk újból: ők is új bútort kaptak, véletlenül éppen azokat, melyeket nálunk kiselejteztek.*

Már-már kezdtem azt gondolni, hogy egyetemünket valamiféle különleges átok sújtja és egyáltalán nem jut hozzá a kényelmes, modern bútorokhoz, de ha megmaradtam volna ennél a gondolatnál, megintcsak nem lettem volna igazságos. Így aztán, hogy igazságos legyek, rá kellett jönnöm: *a szállítással van baj.*

A helyzet ugyanis az, hogy érkeznek modern, sőt néha még fényűző bútorok is az egyetemre, csak nincs ember, aki felvigye őket az emeletekre. A bútor pedig, ezt talán felesleges is magyarázni olyan embereknek, akik tanultak kettős könyvvitelt, nem kallódhat csak úgy a folyosókon össze-vissza. A szorult helyzetből végülis sikerült kiutat találni: *a bútorok többségét szigorú gazdasági szempontok és egységes elvek szerint, valamint ezen egységes elvek alapján végrehajtott egységes gyakorlat során lent hagyták.*

Sokaknak erről az egészről az a véleményük, hogy *a berendezés kérdése szorosan összefügg a rektorral. Ez így nem igaz.* Mint az eddigiekből talán már ki is derült, *a berendezést folyamatosan cserélik, a rektort pedig nem is olyan régen választották meg újabb három évre.* Ami, persze, reméljük, nem jelenti azt, hogy az egyetem elavult bútorait nem cserélik ki a következő három évben.

Földes Péter

Jó munkához idő kell — rosszhoz még több

Értesítő 1973/74.

Régen várt könyv megjelenéséről értesültünk október 1-én. A könyv — a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Értesítője 1973/74. — az 1973/74-es tanév legfontosabb eseményeit foglalja össze.

Régi mondás, hogy lassú munkához idő kell. Mégis, úgy tűnik, helyenként mintha elkapkodták volna a könyv szerkesztését.

A 25. oldalon az egyetemi tanács tagjai között Vámosi Sándor, mint a pvb titkára szerepel, 9 oldallal később viszont már Szarvas László a pvb titkára. Attól eltekintve, hogy egyszerre csak egyikük volt pb-titkár — akkoriban éppen Vámosi elvtárs — a hír többi része igaz.

Stark elvtársat szintén a 25. oldalon mint általános rektorhelyettest, és egyetemi tanárt mutatják be, a 260. oldalon viszont már arról értesülünk, hogy 1973. szeptember 28-án Stark Antal egyetemi docenst általános rektorrá nevezték ki. Úgy látszik, ahhoz, hogy felvehessen egy nemlétező funkciót, mint amilyen az általános rektor, meg kellett válnia egyetemi tanári fokozatától és visszavedlett docenssé.

A 121. és 122. oldalon értesülünk arról, hogy a pg-tanszék dolgozói közül többen részesültek magas kitüntetésben. E listán olvashatjuk Szabó Kálmán nevét is, akiről megtudjuk, hogy sok egyéb társadalmi funkciója mellett a Hazafias Népfrontnak is tagja. Ez — minek is tagadnánk — már rosszul esett. Miért pont Szabó Kálmán nevénél írják ki, hogy a HNF tagja, s miért nem írják ki a többi — kb. 10 millió — magyar állampolgár neve után? Csak nem azért, mert Szabó Kálmán nem egyszerűen a HNF-nek, de a HNF Országos Elnökségének tagja?

Az eddig elmondottak szőrszálhasogatásnak is tűnhetnek, hiszen ilyen apró pontatlanságok még nem végzetesek. Nagyobb érdeklődésre tarthatnak már számot a könyvben a képek.

Az elsősökkel van a legtöbb baj, ezt már évek óta tudjuk. A 48. oldal utáni kép alatt olvashatjuk a következőt: elsőévesek fogadalomtétele. Tekintsünk el attól az apróságtól, hogy az elsőévesek szót külön írták, ez nem is nagyon feltűnő. Érdemes azonban név szerint is megnézni: kik ezek az elsőévesek, akiket a kép ábrázol? Nem lesz túl nehéz, hiszen legtöbbjüket jól ismerjük. A képen látható elsőévesek (balról jobbra): dr. Kovács Géza egyetemi tanár, dr. Németh György egyetemünk akkori KISZ-titkára, dr. Polinszki Károly oktatási miniszter, akkor művelődésügyi miniszterhelyettes, dr. Berend T. Iván rektor, dr. Solymár Károly oktatási rektorhelyettes és dr. Gondi József, az első évfolyam dékánja.

Nem akarjuk tovább sorolni a hibákat, de egy biztos: vannak még hibák. Megértjük: a szerkesztők nehéz feladat előtt álltak, a gyorsaság, az aktualitás igénye, és az a vágy, hogy ne nyolc, vagy tíz, hanem csak hároméves késéssel kerüljön az olvasó kezébe ez a könyv — néhol pontatlansághoz vezetett.

Befejezésül még csak anyinyit: várjuk a további kiadásokat. (Már mint azokat a kiadásokat, melyeket olyan könyvek kiadására fordítanak, miket több figyelemmel, s amennyiben van erre mód, valamivel gyorsabban készítenek el.)

F. P.

Arany

Örömmel és büszkeséggel tölt el, hogy végül én is hoztam haza aranyat, nem kellett üres kézzel visszatérnem otthonomba, mint ezt a közelmúltban igen sok jól felkészültnek titulált honfitársam tette. Mondanom sem kell milyen nagyra értékelte környezetem, amely közismert arról, hogy mennyire fogékony a jelentős társadalmi események iránt. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy éjszakát nappallá téve, fáradságot nem ismerve, odahaza a karosszékből, olykor már az ágyból assziszálta végig az eseményeket, szurkolt, lelkesedett minden aranyért. Szavamra jobban elérzékenyültem meghatódott tekintetüket látva hazaérkezésemkor, mint mikor személyesen átvehettem az aranyat. Pedig nekem elhihetik, az sem volt csekélység. Nem mondom Németh Mikinek, Magyar Zolinak, Tordasi Ildinek, s a vízilabdázóknak is volt mit harcolni a sikerért, de állíthatom, semmi ez ahhoz képest, amit nekem kellett kiállnom. Hosszú verseny volt az enyém, amely alaposan próbára tette az állóképességet, s fokozott idegi megterheléssel járt. Kitartást, állhatatosságot igényel. Meglehetősen sok és kemény ellenféllel küzdöttem. Nem tagadom azért néha nálam is jelentkezett a holtpont. De ilyenkor az aranyra gondoltam, s így mindig sikeresen átvészeltem ezeket az időszakokat; talán ennek is köszönhetem a végső diadalt. Kitartásomat fényes siker koronázta. Csodálatos, felejthetetlen pillanat volt. Elismerő szavakat hallottam mindenfelől, mikor átadták az aranyat. Jól esett, hiszen keményen megküzdöttem érte, s boldog vagyok, hogy sikerült gyarapítanom az aranyállományt.

Úgy hírlik azonban, hogy eredményem nem számít bele a nem hivatalos pontversenybe. Mintha valamit megsejtettem volna már ebből az arany átvételekor, ugyanis egy újságíró sem rohant le meglehetősen izgalmas kérdéseivel, hogy miként értem el ezt a nagyszerű eredményt, meg hogy hányas cipőt hordok, hány fogam van, vajon melyik oldalamon szoktam aludni, s mit fogok most kezdeni az arannyal.

Ehelyett méltóságteljesen a siker kölcsönözte érthető örömmel és büszkeséggel, valamint a Budapesti Csokoládégyár népszerű termékével a hiánycikknek számító Arany desszerttel kivonultam a Körtéri édességboltból.

Azt hiszem, meg fogom enni.

B. L.

Telefontéma-variáció

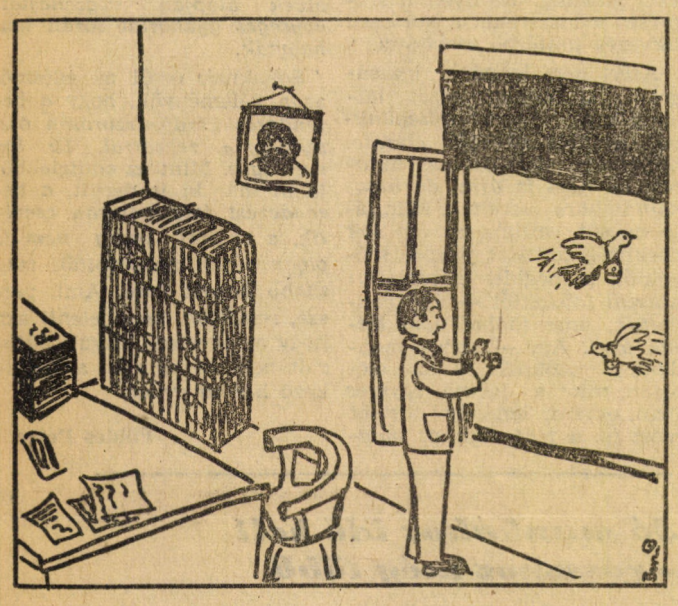

Tanszéki „telefonálás" Szabó Albert rajzai

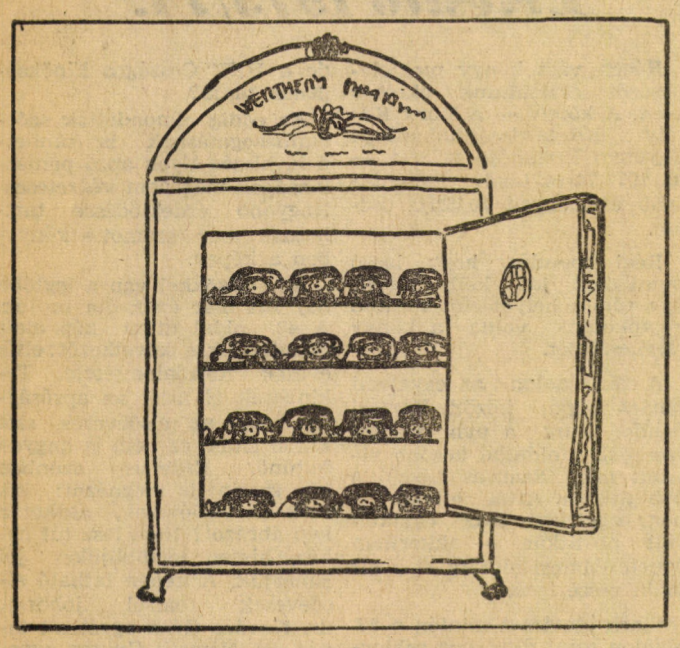

Rektori páncélszekrény

Doktor

Tanársegéd kollégám kórházba került. Nem látogatni megyek, csak néhány nélkülözhetetlen holmiját vinném be (szappan, fogkefe, borotva, stb.) Nincs látogatási idő.
Én: Tessék mondani, melyik szobában fekszik XY?
Kapus: Kérem, csak látogatási időben...
Én: (belátom, hogy igaza van, azért kérlelem)
Kapus: (továbbra is kitart)
Én: Legalább a szobaszámát tessék szíves... majd
Kapus: Hogy hívják?
Én: Doktor XY.
Kapus: (magában) Doktor? (nekem) 220-as szoba, tessék felmenni, itt a középső lépcsőn, a másodikon balra...

— Halász —

Egyetemünk tánckara és énekkara október 2-án a Nemzetközi Előkészítő Intézet évnyitóján adott ízelítőt repertoárjából a több mint hatvan országból érkezett diákok számára.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt
Felelős szerkesztő: FARKASINSZKY TIBORNÉ
Szerkesztőség: Budapest IX., Dimitrov tér 1.
Telefon: 174—548
Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat Budapest VIII., Blaha L. tér 1.
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
76—3739 Szikra Lapnyomda Budapest
Felelős vezető: Noder Imre igazgató

Engedély

TISZTELT DÖRMÖGŐ ELVTÁRS!

Kérem, engedélyezze, hogy a Fékező c. újság munkatársának, Ló Gedeonnak nyilatkozatot adjak. Említett újságíró a raktárról akar cikket írni. Kérem, járuljon hozzá, hogy a szükséges információkat megadhassam.

Fekete Barna
raktári dolgozó

Budapest, 1959. szeptember 20.

FEKETE EVTÁRS!

Kérelmét tanulmányozni fogjuk. Ami az információkat illeti, további intézkedésig a raktárból semmit ne adjon ki. Döntésünkről időben értesítjük.

Dörmögő Róbert
sk. főnök

Budapest, 1964. november 14.

DÖRMÖGŐ ELVTÁRS!

Az újságíró megint zaklat. Az elmúlt öt évben kétszer is itt járt. Mit tegyek?

Fekete
raktár

Budapest, 1969. április 2-án.
(papírcetli, ceruzával)

Barnám, az isteni! Csak nem besz..ni!

FEKETE ELVTÁRS!

További intézkedésig várjon további intézkedésre. Mi itt mindent elkövetünk, hogy védjük dolgozóink érdekeit és segítsük a gyors információáramlást.

Üdv. Dörmögő R. sk.

Budapest, 1971. október 25-én.

T. CÍM!
IFJ. DÖRMÖGŐ ELVTÁRS!

Most vettem át a raktár vezetését apámtól, Fekete Barnától. Hiányt nem találtam, nem észleltem semmi különöset, egy dolgot leszámítva. Felkeresett Ló Gedeon újságíró és azt mondta, hogy már tizenkét éve jár ide, cikket szeretne írni. Nyilatkozhatok?

Tisztelettel
ifj. Fekete Barna

Budapest, 1973. március 16-án.
(papírcetli 1974. május 17-én.):

Róbert! Mi a ... (tudod mit) csináljak? Ez cikket akar írni. Sőt, a fia, ifj. Ló Gedeon szintén újságíró, s mindketten itt voltak. Megfenyegettek, hogy már útban van a kisunoka, aki szintén újságíró lesz. Nem kéne nyilatkozni?

Szia
Barna

IFJ. FEKETE ELVTÁRS!

Tegnap, folyó hó 30-án beszéltem Dömötör elvtárssal. Már ő is tud az ügyről. Hamarosan pontot teszünk a végére.

ifj Dörmögő sk.
főnök

Budapest, 1974. december 30-án.

DÖRMIKÉM!

Ló Gedeon újságíró már fél éve nem jelentkezett. Félek, tervez valamit. Segítséged előre is köszönöm.

ifj. Fekete
raktár

Budapest, 1975. június 4-én.

FEKETE ELVTÁRS!

1959. szeptember 20-án keltezett kérését megvizsgáltuk. Nyilatkozhat a Fékező c. újság munkatársának, abban az esetben, ha a nyilatkozat nem sérti sem a raktár, sem a Fékező érdekeit. Ezen Engedély kézhezvételétől számítva tekintse idevágónak ezen Engedély idevágó pontjait.

Dömötör Sándor
sk.
Dörmögő Róbert
főnök sk.

Budapest, 1976. február 13-án.

DÖRMÖGŐ ELVTÁRS!

Ló Gedeon újságíró két nappal ezelőtt végelgyengülés következtében meghalt. (elhunyt.) Kérem, engedélyezze, hogy a raktár saját halottjának tekintse és egy koporsót is utaljon ki számára Ezenkívül kérem, hogy — az egyértelműség végett — 1976. február 13-án keltezett Engedély-ét, melyben felhatalmaz, hogy nyilatkozzam, vonja vissza.

Tisztelettel
Fekete Barna
raktári dolgozó

Budapest, 1976. szeptember 19-én.

FEKETE ELVTÁRS, RAKTÁR, AZONNAL.

Mély megrendüléssel értesültünk a megrendítő eseményről. Dömötör elvtárs is megrendült. Tekintsék Ló Gedeont saját halottjuknak és utalják ki a koporsót. Az Engedélyt további intézkedésig nem vonhatjuk vissza, erről viszont felettes szerveinkkel is konzultálnunk kell. Jó munkát!

Dörmögő Róbert sk.
főnök

Budapest, 1976. szeptember 20-án.

Földes Péter

Fél pont

Bár már régen vége van az olimpiának, azért néha még itt-ott feltűnik egy-egy emlékidéző írás az újságokban. Lekésve ugyan, de *szeretnék leírni néhány dolgot az idei ötkarikás játékokkal kapcsolatban, talán azért is, mert egyetemünk is képviseltette magát Montrealban.*

Magukról az eseményekről sokan és sokat írtak, (ha igaz, több újságíró vett részt a játékokon, mint sportoló). Mindehhez csak azt érdemes hozzáfűzni, hogy az egésznek már nem túl sok köze van a sporthoz; maga a sport, a játék, az öröm kiszorul a világ legnagyobb sporttalálkozójáról, illetve csak elvétve tűnik fel. Gondoljunk csak a visszaélésekre, a túlzott biztonsági óvintézkedésekre, amivel az újságírók, riporterek munkáját szinte lehetetlenné tették.

Egy-két figyelemre méltó momentuma ha nem is sok, azért akadt az ez évi nagy vetélkedésnek. Például: a Szovjetunió meggyőző fölénye, az NDK káprázatos előretörése és a többi szocialista ország magabiztos szereplése, helytállása; aztán: megállapíthattuk, nem kis szomorúsággal, hogy bármennyire csodálatos és lenyűgöző is a modern technika, túlméretezettsége sajnos mintha háttérbe szorította volna magát a sportot. Ám, ami számomra legalábbis *a legfigyelemre méltóbb, egyszersmint a legkedvezőbb vonása az olimpiának, hogy felkelti az emberekben a sportolás utáni vágyat,* igen vágyat. Hisz, milyen csodálatos felemelő érzés volt látni a lakótelepi kis srácokat, amint a hozzájuk méretezett saját fabrikálású gerelyekkel dobáltak önfeledten Németh Miklós bravuros győzelme után; vagy azokat, a még a tini kor alsó határához közelebb álló lányokat, akik Tordasi Ildikó ragyogó olimpiai bajnokságának hatására vékony faágakkal imitálták a vívást. És ez bizonyára más országban is így volt, csak ott éppen esetleg más sportágakkal. Én ezt érzem az olimpia egyik kimagaslóan fontos küldetésének, céljának; minél többen kapjanak kedvet a sportoláshoz, a mozgáshoz.

Az olimpiáról számtalan kimutatás, statisztika készül. Jómagam is készítettem egyet, persze olyat, ami bennünket közgázosokat különösen is érdekel. *A magyar olimpiai küldöttségben egyetemi klubok képviselői is helyet kaptak.* A szereplésük alapján, íme *az egyetemi klubok közötti sorrend:*

I. OSC 9,1 pont, II. SZEOL 5 pont (a SZEOL csak félig egyetemi csapat), III. TF 4,7 pont, IV. Közgáz 0,5 pont.

Tehát összesen *négy klub szerzett pontot az olimpián,* s nagyon *örültünk neki, hogy a röplabdás Biszku Éva és Biszku Zsuzsa révén a Közgáznak is jutott fél pont* (a röplabdatornán elért negyedik hellyel). Örülünk és gratulálunk, *hiszen ezzel egyetemünk számos más igen jelentős, s mit tagadjuk, jobb lehetőségekkel rendelkező egyetemi klubot előzött meg, mint például a MAFC-ot, a BEAC-ot, és így tovább.*

Két, pontot szerző olimpiásunknak további szép sporteredményeket kívánunk.

Borsi László

SPORT

Víz alatti bajnok

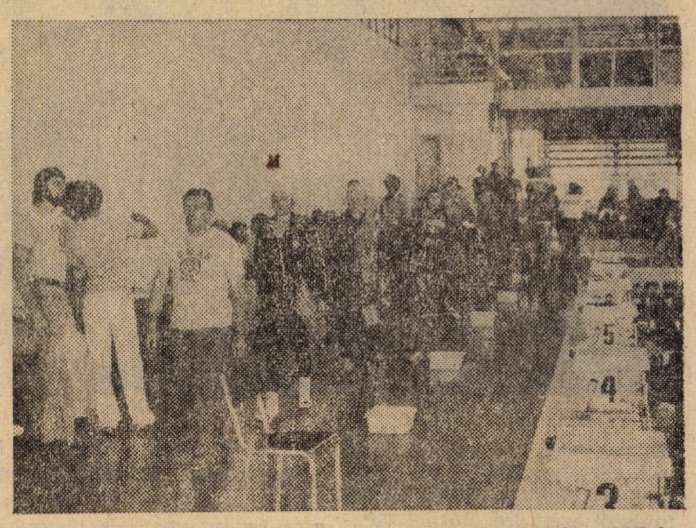

Vittel, Európa-bajnokság. Balról a második Lukács Ildikó

— Meddig tudsz levegővétel nélkül víz alatt tartózkodni?

— Másfél, két percig. — Lukács Ildikó II. éves belkeres, válogatott könnyűbúvár ironikus mosollyal kíséri válaszát. — Minden laikusnak ez az első kérdése, ha megtudja, mit sportolok.

Önbizalmam mellyel közelítettem a számomra regényes, de fölöttébb közérthetőnek tűnő sportághoz, némileg alább hagyott. Tisztázni kezdtem a fogalmakat.

— Ugye az a dolog lényege, hogy addig úsztok a tengerben, míg legalább egy törött amforát találtok?

— Nem egészen. A gyorsasági versenyek például ugyanolyan medencékben zajlanak le, mint a rendes úszóviadalok. A tájékozódók tavakban versenyeznek, de az ő feladatuk is kimerül meghatározott számú bóyák megkerülésében.

— Te melyik változattal foglalkozol?

— A gyorsasági résszel. Nálunk is ugyanúgy vannak 1500, 800 stb. méteres távok, mint az úszóknál — csak uszonnyal kell végigúszni. Van egy versenyszám, amelyhez még készülék sem kell —, az 50 méteres vízalatti.

— Egyáltalán különbözik-e a sportágad a gyorsúszástól?

— A gyakorlat mindenesetre azt mutatja, hogy közepes úszó is lehet jó könnyűbúvár, s fordítva. Ugyanis a két sportág pont fordított mozgást követel. Az úszóknak a karjuk, válluk erősödik, a lábukkal csak irányítanak. Mi pedig lábbal úszunk, kézzel irányítunk.

(Tény, hogy Ildikó távolról sem idézi Hargitai András, vagy akár Cornelia Ender delfináit.)

— Ha már a különbségnél tartunk, miben tér el a felszerelésed egy balatoni békaemberétől?

— Elsősorban az árában. Egy jó „szerkó", vastag búvárruha és — elsősorban a tájékozódóknál — az oxigénpalackok 10—15 ezer forintba kerülnek. Ezért is van az, hogy a sportág még nyugaton is luxusnak számít.

— És itthon mi a helyzet?

— Körülbelül 200 sportolóról és 10—12 szakosztályról tudok — többnyire az MHSZ keretein belül.

— Krimi, vízbefulladás, életveszély?

— Nem jellemző. Igaz, előfordult már haláleset — mint annyi más sportnál, de általában azért, mert ittasan merült le az illető.

— Egy frappáns kérdés: hogyan lettél könnyűbúvár?

— Az úszásról tértem át. Szolnokon kezdtem, s 1971-től egészen a tavalyi évig — amikor felvettek a pécsi közgázra — válogatott voltam. Pécsett sajnos nem volt lehetőségem edzeni — féltek, hogy az uszonyom összevágja a medence falát. De mivel sikerült átjelentkeznem Pestre, szeretném folytatni a sportolást.

Úgy határoztam, a továbbiakban piszkálódni fogok.

— Nem azért kezdtél-e el búvárkodni, mert itt könnyebb eredményt elérni, mint az úszóknál?

— Hát... azt hiszem közrejátszottak ilyen szempontok is. De azért nekünk sem olyan könnyű eredményt felmutatni. Heti négy-öt edzésen tíz—tizenkét kilométereket úszunk.

— És mennyivel nagyobb nemzetközi megbecsülésnek örvend egy magyar válogatott könnyűbúvár, mint mondjuk egy magyar válogatott jéghokis?

Válaszul adatokat hallok: — 1976. Vittel, Európa-bajnokság 1500 méteren negyedik, 800 méteren ötödik, 400-on hatodik lettem.

— A hazai bajnokságokon?

— Egyszer sikerült magyar bajnokságot nyernem, egyszer pedig második lettem.

Az évek súlya alatt meghajlok a sport és sportoló nagysága előtt. A továbbiakra csak egy óhajom maradt: szeretnék egyszer azzal büszkélkedni, hogy egy világbajnokkal készítettem riportot.

Lambert Gábor

Pestí pillanatok

Az OFOTÉRT-ben nagy a tömeg. Egy idős néni várakozik türelmesen. Végre megkapja a két szemüveget. Felpróbálja.

— Jaj istenem, látok! — kiált fel, és most már mindenki őrá figyel. Valóban megható. Először sután tapogatózva megérinti a tárgyakat, felismeri őket. Aztán szemüveget cserél. Ez az olvasó, mondja, és olvasni próbál, 18 dioptrián keresztül. Aztán megint cserél, tapogatózik, megint cserél, olvas, megint cserél és megint. Aztán bosszankodva szól:

— A fene egye meg, az olvasó jobb is lehetne!

★

— Fiam, merre kell menni a Vilmos császár út felé? — állít meg a földalatti megállójánál egy idős néni.

— Nem tudom, néni, annak az utcának már más neve van — válaszolom — (azóta kiderült: a Bajcsy-Zsilinszky út).

— Borzasztó — méltatlankodik a néni — már megint megváltoztak az utcanevek!

★

A Bartók Béla úton megjelent a nyáron egy cukrászda előtt egy tábla: CSAK NÁLUNK! PARADICSOM ÉS RÉPA FAGYLALT! Csábító volt, sajnos mégsem tudtam kipróbálni, mert mindig csak busszal, vagy villamossal húztam el mellette, de mindig megfogadtam, hogy legközelebb...

Tegnap megint arra vitt a busz. A táblán már új szöveg van. CSAK NÁLUNK! TOMATO ÉS KAROTTA FAGYLALT!

Így persze mindjárt más! Most már tényleg megkóstolom!

— Halász —

Fuelle professzor szeptember 19-én érkezett a berlini közgazdasági főiskoláról. A nyelvi intézetben tart németnyelvű előadásokat és szemináriumokat a nyelvigényes szakok hallgatóinak. Sajnos, kevés diák él a lehetőséggel, hogy ezt az egyhónapos lehetőséget kihasználja és a professzor úr nagyszerű előadásait hallgassa!